

Bericht van de Raad
van Commissarissen >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

Geconsolideerde
jaarrekening >

Vennootschappelijke
jaarrekening >

Overige gegevens >

Financieel jaarverslag 2013

DAS Holding N.V.

Ondernemersdesk: 'Eén persoonlijk aanspreekpunt voor ondernemers'

Hanan Drieënhuizen, manager Ondernemersdesk: 'Ondernemers willen snel en eenvoudig hun weg vinden binnen DAS. Daarom hebben we sinds 2012 een Ondernemersdesk. Eén loket waar ze met al hun vragen terecht kunnen. Ons team kijkt met de ondernemers waar ze behoefte aan hebben. Of het nu gaat om het incasseren van onbetaalde rekeningen, het uitvoeren van online boekhouding of het oplossen van juridische kwesties tegen een uurtarief. Ons team zorgt ervoor dat ondernemers precies de oplossing krijgen die ze nodig hebben.'

Financieel jaarverslag 2013

DAS Holding NV

Bericht van de Raad
van Commissarissen >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

Geconsolideerde
jaarrekening >

Vennootschappelijke
jaarrekening >

Overige gegevens >

Bericht van de Raad van Commissarissen

Bestuursverslag

Kerncijfers

Geconsolideerde jaarrekening 2013

- › Geconsolideerde balans per 31 december 2013
- › Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2013
- › Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2013
- › Algemene toelichting
- › Toelichting op de geconsolideerde balans
- › Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening
- › Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Vennootschappelijke jaarrekening 2013

- › Vennootschappelijke balans per 31 december 2013
- › Vennootschappelijke winst-en-verliesrekening over 2013
- › Algemene toelichting
- › Toelichting op de vennootschappelijke balans
- › Toelichting op de vennootschappelijke winst-en-verliesrekening

Overige gegevens

- › Gebeurtenissen na balansdatum
- › Statutaire winstverdeling
- › Voorgestelde winstbestemming
- › Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

Geconsolideerde
jaarrekening >

Vennootschappelijke
jaarrekening >

Overige gegevens >

Bericht van de Raad van Commissarissen

Algemeen

De Raad van Commissarissen heeft als taak toezicht te houden op het door het bestuur gevoerde beleid. In 2013 is de Raad van Commissarissen drie keer met het bestuur in overleg geweest, waarvan twee regulier. Deze overleggen vinden plaats volgens een vaste agenda. De onderwerpen op de agenda waren de ondernemingsstrategie, de begroting en performance, corporate governance en riskmanagement. Specifieke aandacht is besteed aan de effecten van de economische crisis op de ontwikkeling van de schadelast, de effecten van de vrije advocaatkeuze en het effect hiervan op de solvabiliteit, en de herstructurering van de beleggingsportefeuille.

Auditcommissie

Binnen de Raad van Commissarissen is een auditcommissie ingesteld. Het auditcommissie is verantwoordelijk voor het toezicht op financiën, risicomanagement en beheersing, compliance, corporate governance en Internal Audit. Het auditcommissie is, volgens het reguliere schema, twee keer met het bestuur in overleg geweest. Hierbij was de externe accountant aanwezig. Mede op basis van het accountantsverslag en de management letter van de externe accountant en het auditverslag van internal audit stelt de Raad zich op de hoogte van de getroffen beheersingsmaatregelen en de effectiviteit hiervan. In de genoemde rapportages van de externe accountant zijn ook de bevindingen en aanbevelingen over de geautomatiseerde gegevensverwerking opgenomen. Het bestuur en Raad van Commissarissen zien toe op een adequate reactie van het management op de gerapporteerde bevindingen naar aanleiding van de uitgevoerde externe en interne

audits. De bevindingen van de uitgevoerde interne audits, zoals gerapporteerd in het auditverslag, geven geen aanleiding tot vragen.

Profielschets

De Raad heeft over zijn omvang, deskundigheid en samenstelling een profielschets opgesteld die richtinggevend is voor het functioneren van de Raad. De eisen die de Governancecode stelt aan de samenstelling en het functioneren van de Raad van Commissarissen zijn in de profielschets expliciet opgenomen, waaronder de volgende:

- Actieve en actuele bestuurlijke kennis van de verzekeringsbranche en/of de branche van juridische dienstverlening op de gebieden finance/economische besturing, algemeen management, human resource management en commercie.
- Het vermogen om als college zelfstandig en onafhankelijk op effectieve manier zijn taak te vervullen en het bestuur met advies bij te staan.
- In staat en bereid zijn de taak van commissaris onafhankelijk te vervullen, waaronder ook te verstaan onafhankelijk van medewerkers en ondernemingsraad van DAS, onverminderd de eisen die de toezichthouder DNB aan de onafhankelijkheid van commissarissen stelt.
- Na eerste benoeming een introductieprogramma te volgen.
- Beschikken over kennis van financiële verslaggeving, de financieel-technische aspecten van risicomanagement en audit of ervaring die een gedegen toezicht op deze onderwerpen mogelijk maakt.
- Kennis hebben van en/of ervaring hebben met een beheerste en integere bedrijfsvoering en compliance.

Bericht van de Raad van Commissarissen

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

Geconsolideerde jaarrekening >

Vennootschappelijke jaarrekening >

Overige gegevens >

De profielschets eist verder dat leden van de Raad in staat zijn, ook qua beschikbare tijd, de hoofdlijnen van het totale beleid van DAS en de met haar verbonden ondernemingen en de algemene gang van zaken binnen DAS te kunnen volgen en het bestuur in de voorbereiding en uitvoering van het beleid met advies bij te staan op basis van een gedegen kennis van de maatschappelijke functies van DAS en van de belangen van alle bij DAS betrokken partijen.

Voor elke vacature die in de Raad van Commissarissen ontstaat, zal een individuele profielschets worden opgesteld die de competenties schetst voor de vervulling van de vacature die binnen de Raad van Commissarissen is ontstaan. De individuele profielschets past ook binnen de kaders die de profielschets van de Raad van Commissarissen aangeeft. In de profielschets wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de leidende principes van de Governancecode, te weten complementariteit en collegiaal bestuur.

Bij het opstellen van de individuele profielschets voor de vacature van voorzitter van de Raad van Commissarissen zal aandacht worden besteed aan de door DAS gewenste deskundigheid, en ervaring met de financiële sector en bekendheid met de sociaal-economische en politieke cultuur en de maatschappelijke omgeving van de belangrijkste markten waarin de onderneming opereert.

Bij elke (her)benoeming van leden van de Raad van Commissarissen dient de individuele profielschets en de profielschets Raad van Commissarissen zoveel mogelijk in acht te worden genomen.

Samenstelling

In 2013 hebben zich geen wijzigingen voorgedaan in de bezetting van de Raad van Commissarissen. Twee commissarissen, te weten de heer J. Boven en de heer R. Huber zijn herbenoemd. Door DNB heeft een beoordeling op geschiktheid plaatsgevonden, waarna herbenoeming heeft plaatsgevonden. Het reglement van de Raad van Commissarissen

bepaalt dat de Raad van Commissarissen zodanig is samengesteld dat hij zijn taak naar behoren kan vervullen. Het reglement bepaalt verder dat de Raad van Commissarissen streeft naar een complementaire samenstelling zodanig dat de leden ten opzichte van elkaar, het bestuur en een mogelijk deelbelang, onafhankelijk en kritisch kunnen opereren.

De Raad van Commissarissen bestaat uit tenminste vijf leden. De samenstelling is divers. De leden zijn afkomstig uit de financiële sector en hebben professionele kennis en ervaring op uiteenlopende terreinen en ook de leeftijden lopen uiteen.

De Raad van Commissarissen kan op grond van het reglement commissies uit zijn midden benoemen, waaronder een auditcommissie en een remuneratiecommissie. De Raad blijft echter als geheel verantwoordelijk voor besluiten die zijn voorbereid door deze commissies. Een commissie kan slechts die bevoegdheden uitoefenen die de Raad van Commissarissen uitdrukkelijk aan haar heeft toegekend of gedelegeerd en kan nimmer bevoegdheden uitoefenen die verder strekken dan de bevoegdheden die de Raad van Commissarissen als geheel kan uitoefenen.

Momenteel voldoet DAS niet aan de vereisten zoals opgenomen in de Wet bestuur en toezicht waarin vereisten zijn opgenomen over de evenwichtige verdeling binnen het bestuur en de Raad van Commissarissen over vrouwen en mannen. In de nabije toekomst worden deze vereisten meegenomen bij wijzigingen in de samenstelling van het bestuur en de Raad van Commissarissen. Er heeft een inventarisatie van nevenfuncties van bestuursleden en de leden van de Raad van Commissarissen plaatsgevonden zoals de Wet bestuur en toezicht vereist.

Strategische borging klantbelang centraal

Om verder uitvoering te geven aan de implementatie van de Governancecode van het Verbond van Verzekeraars en het Klantbelang Centraal-adagium van de AFM

Bericht van de Raad van Commissarissen

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

Geconsolideerde jaarrekening >

Vennootschappelijke jaarrekening >

Overige gegevens >

is de toezichhoudende taak van de Raad van Commissarissen op het productontwikkelingsproces expliciet gemaakt. Dit betekent concreet dat de Raad van Commissarissen halfjaarlijks de volgende verslagen ter beoordeling ontvangt:

- Een rapportage over de in het laatste halfjaar ontwikkelde en door het Verzekeringstechnisch Committee goedgekeurde producten met het bijbehorende product approval rapport (PAR).
- Een rapportage over de in het laatste halfjaar gereviewde bestaande producten.
- De meerjarenplanning van de reviews van bestaande producten met een toelichting op de voortgang van de reviews ten opzichte van de gemaakte planning. Ontstane vertragingen moeten worden toegelicht en verantwoord.

De genoemde onderwerpen vormen een vast agendapunt van de Raad van Commissarissen. De vereiste rapportages worden opgesteld onder verantwoordelijkheid van de directeur Verzekeringszaken. De rapportages worden beoordeeld door de Compliance Officer, die ook voor de agendering zorgdraagt. Een juiste agendering wordt geborgd in het Compliancecontroleplan.

Evaluatie van het eigen functioneren

Het reglement van de Raad bepaalt dat de Raad tenminste één keer per twee jaar zijn eigen functioneren evalueert.

In overeenstemming met de Governancecode zal een frequentie van een keer per jaar voor de evaluatie worden aangehouden. Bij de evaluatie wordt gebruik gemaakt van een vast format (due diligence voor commissarissen) om de consistentie en de volledigheid van de evaluatie te waarborgen.

De Raad heeft in ook uitgesproken dat een evaluatie van het eigen functioneren driejaarlijks onder externe begeleiding zal plaatsvinden.

Permanente educatie

Het reglement van de Raad van Commissarissen bepaalt dat de leden na hun eerste benoeming een introductieprogramma volgen, waarin in elk geval aandacht wordt besteed aan de financiële verslaggeving door DAS en de specifieke aspecten die eigen zijn aan DAS en haar ondernemingsactiviteiten. DAS speelt bij deze introductieprogramma's een faciliterende rol en draagt daarvan de kosten.

De Raad van Commissarissen heeft verder ingestemd met een voorstel tot invoering van permanente educatie van de leden van de Raad. DAS heeft ook bij dit programma een faciliterende rol en draagt daarvan de kosten.

Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie van de Raad van Commissarissen is in het afgelopen jaar bijeen geweest ter beoordeling van het beloningsbeleid van DAS. Zij heeft hieraan haar goedkeuring gegeven.

Jaarrekening

Op grond van het bepaalde in artikel 29 lid 1 van de statuten, bieden wij u hierbij met genoegen de door het bestuur opgemaakte jaarrekening 2013 aan. De Raad van Commissarissen heeft de jaarrekening in de vergadering van 8 april 2014 besproken met het bestuur en de externe accountant en vervolgens goedgekeurd. Deze jaarrekening is gecontroleerd door PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. en van een goedkeurende controleverklaring voorzien, die in dit verslag is opgenomen.

De Raad van Commissarissen legt de jaarrekening voor aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Ook stelt de Raad voor deze vast te stellen en decharge te verlenen aan het bestuur voor het gevoerde beleid en aan de Raad van Commissarissen voor het uitgeoefende toezicht op het bestuur. De winstbestemming, waaraan de Raad van Commissarissen zijn goedkeuring heeft verleend, is te vinden op pagina 63 van deze jaarrekening.

Bericht van de Raad van Commissarissen

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

**Geconsolideerde
jaarrekening** >

**Vennootschappelijke
jaarrekening** >

Overige gegevens >

Ten slotte spreekt de Raad van Commissarissen zijn waardering uit voor de directie en de medewerkers van DAS voor de inzet en de behaalde resultaten over 2013.

Amsterdam, 8 april 2014

De commissarissen:

R. Bauer

J. Boven

E. Grutterink

R. Huber

6

> Lees verder ●●●●

exporteren, een verdere krimp van de werkgelegenheid en laten investeringen nog langer op zich wachten. Ten opzichte van een jaar geleden is de winstgevendheid in alle sectoren minder slecht geworden, met uitzondering van de landbouw.

Al met al verwachten wij dat de Nederlandse economie voorsnog in zwaar weer blijft verkeren. Ondernemers wachten af of het economische tij weer aantrekt, zijn voorzichtig met het doen van uitgaven, stellen betalingen zo lang mogelijk uit en houden de huidige kosten tegen het licht. Kleine zelfstandigen houden voorsnog moeite om aan voldoende opdrachtgevers te komen. In de zzp-markt zit een mate van verborgen werkloosheid. Consumenten gaan er in koopkracht op achteruit en zijn geneigd om de hand op de knip te houden. Ze worden steeds kritischer ten opzichte van aanbieders en gebruiken klantenfeedback en keurmerken om hun keuzes te maken.

We verwachten dat consumenten en ondernemers in toenemende mate geconfronteerd zullen worden met juridische conflicten, wat goed is voor leveranciers van juridisch advies. Tegelijkertijd gaan wij ervan uit dat bovenstaande ontwikkelingen een negatief effect zullen hebben op de verkoop van verzekeringen, het vasthouden van verzekerden, de schadelasten van rechtsbijstandverzekeraars en de moeite waarmee bedrijven of incassokantoren openstaande vorderingen kunnen incasseren.

Voor de creditmanagementmarkt verwachten wij dat de markt voor incasso-opdrachten in volume zal blijven stijgen. Ook verwachten wij dat DLF ten opzichte van haar concurrenten beter gepositioneerd is om met de veranderde wet- en regelgeving aan de marktvraag te blijven voldoen. Daar staat tegenover dat de inbaarheid van vorderingen onder druk blijft staan. Ook zien wij dat het zwaartepunt van incasso zich, door de veranderingen in wet- en regelgeving en maatschappelijke

ontwikkelingen, verlegt van het ambtelijke naar het minnelijke traject. Wel verwachten wij door de bovenstaande ontwikkelingen een stijgende behoefte aan onze andere credit managementproducten zoals informatie en factoring.

Samenwerking met distributiepartners

Assurantietussenpersonen

De assurantietussenpersonen verkeren nog altijd in zwaar weer door het krimpen van de markt door de economische crisis en dalende marges door kostenverhogingen en lagere opbrengsten door een gedeeltelijk verbod op provisies. Daarnaast wordt men geconfronteerd met technologische ontwikkelingen, ingrijpende veranderingen in wet- en regelgeving, toenemende transparantie en groeiende concurrentie vanuit direct writers en internetverzekeraars.

Gevolmachtigden

Voor de gevolmachtigden heeft de afgelopen periode in het teken gestaan van de nieuwe beloning. De invoering heeft aardig wat voeten in de aarde gehad. De volmachtbeloning past bij hun rol en werkzaamheden en is afhankelijk van het product, de omvang van het uitbestede werk en de kwaliteit van de bedrijfsvoering. Door meerdere ontwikkelingen consolideert de markt van gevolmachtigden. Enerzijds komen er door de aangescherpte wetgeving steeds meer portefeuilles op de markt. Een deel van de portefeuilles wordt gekocht en vervolgens vindt overvoer naar de volmacht plaats. Anderzijds ontstaan samenwerkingsverbanden met als doel goedkoper in te kunnen kopen en efficiencyvoorwaarden te kunnen behalen. Bovengenoemde veranderingen vragen fundamenteel andere competenties van volmachten. Vooral bij de kleinere provinciale volmachten komt de business zeer zwaar onder druk te staan. Het aantal provinciale volmachten zal naar verwachting sterk afnemen door fusies en overnames. Het volume van de national accounts zal toenemen.

Serviceproviders

De serviceproviders en volmachtbedrijven die via meerdere bemiddelaars werken en hiermee geen eigenomsrelatie hebben, zijn de afgelopen jaren gegroeid, ook door het feit dat verzekeraars hun ondersteuning aan kleinere bemiddelaars hebben gereduceerd en bemiddelaars op zoek zijn naar mogelijkheden om te komen tot een efficiëntere bedrijfsvoering.

DAS waardeert de goede relatie met het intermediair zeer. In 2013 hebben wij in samenwerking met het intermediair en accountantskantoren in de regio een groot aantal juridische kennissessies georganiseerd. Ondernemers werden meegenomen in juridische thema's als 'ontslag en reorganisatie' en 'incasso en leveringsvoorwaarden'. Ook voor medewerkers van assurantiekan-toren en gevolmachtigden werden juridische workshops georganiseerd met als thema 'letselschade in de praktijk'.

Assurantietussenpersonen en gevolmachtigden kunnen gebruikmaken van de diensten van de Ondernemers-Desk van DAS. De OndernemersDesk van DAS benadert ondernemers actief met als belangrijkste speerpunten; persoonlijk contact, inventariseren van de financieel-juridische behoefte, begeleiden van klanten met processen binnen DAS, klanttevredenheid en klantbinding. De OndernemersDesk verwelkomt nieuwe verzekerde klanten persoonlijk en benadrukt de relatie met de assurantietussenpersoon. Inmiddels maken ruim 100 assurantietussenpersonen gebruik van de service van de OndernemersDesk.

Het intermediair kan de klant nog beter adviseren met niet-verzekeringsproducten van DAS. In 2013 heeft DAS een leadvergoeding geïntroduceerd voor het intermediair. Via een beloningsmodel ontvangt de assurantietussenpersoon een vergoeding van DAS als zijn klant besluit voor een oplossing van DAS te kiezen. Via de site www.das.nl/altijdeenoplossing kan de tussenpersoon de lead bij DAS aanmelden.

In 2013 heeft DAS ruim 150 nieuwe tussenpersonen aangesteld en vijf nieuwe volmachtrelaties.

Positionering DAS als brede juridisch dienstverlener

DAS is in 2013 dominant aanwezig geweest in de Nederlandse media. Met een nieuw reclamebureau werd een nieuwe campagne gelanceerd met als thema 'DAS.Opgelost'. Met behulp van televisie- en radio-commercials, outdoorreclame en campagnes op Internet hebben we aan de Nederlandse samenleving duidelijk gemaakt dat consumenten en ondernemers voor een breed scala aan oplossingen bij DAS terecht kunnen. In de verschillende uitingen, die onder andere over incasso, Prepaid Rechtshulp en de bedrijfsjuristen gingen, figureerden DAS-medewerkers.

Ook hebben wij social media als Twitter, Facebook, LinkedIn, weblogs en YouTube ingezet om onze overige commerciële uitingen te ondersteunen. Daarnaast is DAS, net als in voorgaande jaren, prominent aanwezig geweest als financieel-juridisch deskundige in de algemene pers en in de vakpers met diverse columns, met adviezen over diverse juridische en incassovraagstukken en in interviews en met ingezonden stukken.

Kwaliteit dienstverlening

DAS besteedt de uiterste zorg aan de kwaliteit van haar dienstverlening. Onderstaande onderwerpen maken onderdeel uit van de invulling van kwaliteit in de dienstverlening.

Kwaliteitsbeleid

De basis van ons kwaliteitsbeleid wordt gevormd door het DAS Klantkompas. Dit geeft een overzicht van de belangrijkste verwachtingen die de eindklant (particulier en zakelijk) heeft over de kwaliteit van de dienstverlening van DAS. Deze kernverwachtingen zijn vertaald naar kenmerken van de dienstverlening op de verschillende raakvlakken van de klant. Bij elkaar is het een beleid dat aangeeft wat we onder klantgerichte dienstverlening

verstaan. Hiermee komt de klant meer centraal te staan en kunnen we de kwaliteit van onze dienstverlening beter afstemmen op diens verwachtingen. DAS streeft een positieve klantbeleving (customer delight) na en stimuleert zo het behoud en de loyaliteit van bestaande klanten en het aantrekken van nieuwe klanten.

Concreet gaat het om de kwaliteit van:

1. Producten, marketing en communicatie.
2. Verkoop.
3. Eerstelijns klantcontact.
4. Offertes en polissen.
5. Rechtshulpverlening.
6. Klachtenbehandeling.
7. Facturatie en schadebetaling.

DAS heeft het Keurmerk Klantgericht Verzekeren in 2010 verkregen en heeft in 2011 de eerste reguliere beoordeling door de Stichting Toetsing Verzekeraars doorlopen. Dit resulteerde erin dat DAS het Keurmerk mag blijven voeren. Ook in 2013 heeft DAS het Keurmerk mogen voeren. DAS is trots dat zij bij de verzekeraars hoort die de verschillende beoordelingen op klantgericht verzekeren met goed resultaat hebben doorstaan. Eind 2013 heeft de Stichting Toetsing Verzekeraars de eerste tweejaarlijkse beoordeling gedaan van de verschillende inspanningen van DAS op de drie prestatiegebieden van het Keurmerk, de resultaten ervan en hoe deze worden gemeten. In de loop van 2014 zullen de uitkomsten van deze audit worden bekend gemaakt.

Voor wat betreft de kwaliteit van de juridische dienstverlening door medewerkers van DAS geldt bovendien:

- een verplicht permanent opleidingsprogramma;
- de gedragscode rechtshulpverlening van DAS;
- navolging van de Kwaliteitscode Rechtsbijstand van het Verbond van Verzekeraars.

In het kwaliteitsbeleid van DAS is de naleving van de kwaliteitseisen van het Keurmerk geborgd, evenals het navolgen van de Kwaliteitscode Rechtsbijstand.

Klachten

Omdat er ondanks alle zorg die DAS aan de kwaliteit van haar dienstverlening besteedt bij haar relaties de behoefte kan ontstaan om over de dienstverlening nader van gedachten te wisselen, hebben wij waarborgen gecreëerd voor een laagdrempelige toegang van de organisatie en behandeling van mogelijke klachten. Deze waarborgen zijn geformuleerd in de externe klachtenregeling DAS. Klachten worden behandeld door een aparte afdeling: Servicemanagement, die ook periodiek de klachten analyseert en aanbevelingen doet voor verbetering van de dienstverlening. DAS is aangesloten bij het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid), waar particuliere klanten terecht kunnen als hun klacht niet door DAS naar tevredenheid kon worden opgelost.

Onafhankelijkheid

De Gedragscode Rechtshulpverlening DAS waarborgt dat voor de juridisch specialisten in dienst van DAS het belang van hun cliënt uitgangspunt is bij behandeling van de zaak. DAS onderschrijft ook de Kwaliteitscode Rechtsbijstand van het Verbond van Verzekeraars. Uiteraard kunnen verzekerden zich in dit kader ook altijd beroepen op de waarborgen van de artikelen 4:67 en 68 van de Wet op het financieel toezicht (Wft). Dit betreft de vrije advocatenkeuze. DAS leeft deze waarborgen actief na. Sinds 7 november 2013 krijgen verzekerden door een uitspraak van het Europese Gerechtshof ook in het geval van een gerechtelijke of administratieve procedure de keuze tussen een juridisch specialist in dienst van DAS of een externe rechtshulpverlener die zij zelf aanwijzen. Ook kunnen verzekerden bij het Kifid terecht als een klacht op dit punt niet naar tevredenheid is opgelost.

Maatschappelijke rol en verantwoordelijkheid

Juridische dienstverlening stelt niet alleen hoge eisen aan de behartiging van de belangen van klanten. Ook wederpartijen en overige bij juridische geschillen betrokken derden verdienen respect en moeten met

de bij de relatie passende zorgvuldigheid worden benaderd. Ook dit is geborgd in de Gedragscode Rechtshulpverlening van DAS.

Klantbelang en productapproval

DAS stelt ook bij de ontwikkeling van nieuwe producten en bij wijzigingen in het bestaande productportfolio het klantbelang centraal. Daarom heeft DAS processen beschreven voor het:

- ontwikkelen en implementeren van standaard-producten;
- wijzigen van standaard producten;
- ontwikkelen en wijzigen van niet-standaard-verzekeringsproducten.

Deze processen worden nauwgezet nagevolgd en houden ook in dat producten pas na verkregen toestemming van het Verzekeringstechnisch Committee op de markt gebracht of gewijzigd worden. In dat Committee hebben de verantwoordelijke managers zitting, compliance, de chief financial officer en de algemeen directeur.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Van oudsher zijn de medewerkers van DAS bovengemiddeld betrokken bij maatschappelijke activiteiten, wat lokaal veel initiatieven oplevert op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen (mvo). In 2013 zijn de in 2012 gezette stappen verder uitgewerkt. DAS heeft behoefte aan een focus op mvo-gebied die past bij het karakter van onze dienstverlening en die vertaald kan worden in concrete acties. In 2013 is DAS lid geworden van het Grote Bedrijven Netwerk van MVO Nederland. Samen met MVO Nederland hebben we een verkenning gedaan naar een bij DAS passende mvo-missie en mvo-visie als basis van ons mvo-beleid.

Deze verkenning heeft ertoe geleid dat DAS zich intensiever dan voorheen zal richten op het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt voor mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking. In 2014 zal deze focus een concrete uitwerking krijgen: zowel door het

creëren van kansen voor mensen met een beperking op onze eigen werkvloer als het creëren van kansen voor mensen met een beperking bij partijen waarmee wij samenwerken.

Ook op het niveau van onze bedrijfsvoering en ons productportfolio ondernemen wij maatschappelijk verantwoord. Zo heeft het kantoorpand in Amsterdam dat we in november 2013 betrokken het Breeamcertificaat *Very Good*. Breeam is de beoordelingsmethode om de duurzaamheidsprestatie van gebouwen te bepalen. In lijn met de Code Duurzaam Beleggen is in ons beleggingsbeleid verankerd dat voldaan wordt aan de Global Compact en de UN PRI-principes. De beleggingsportefeuille is gunstig op duurzaamheid beoordeeld en beleggingen in overheden en bedrijven die niet aan de duurzaamheidstoets voldoen zullen worden afgestoten.

Systemen

DAS heeft haar systemen aangepast op SEPA. Het nieuwe ondersteunende systeem voor juristen (Juridisch Werkplein) is volledig uitgerold. Dit systeem maakt volledig digitale dossierbehandeling mogelijk. Ook is bijna de gehele organisatie nu voorzien van zogenoemde virtuele desktops. Deze techniek faciliteert thuiswerken. In 2014 zal de uitrol van deze nieuwe technologie worden voltooid.

Het informatiebeveiligingsbeleid van DAS is vertaald naar een nieuw uitvoeringsplan voor reviews en checks op het gebied van data security. Ook is een vernieuwd business-continuïteitsplan gemaakt waarin de organisatie en protocollen zijn uitgewerkt die van toepassing zijn als er zich calamiteiten voordoen.

In het hoofdkantoor van DAS is een nieuw rekencentrum ingericht dat qua beveiliging geheel up-to-date is. In het verlengde hiervan staat in 2014 een traject gepland dat de technische infrastructuur van DAS verder ontwikkelt zodat de techniek de business-strategie van DAS nog beter kan ondersteunen.

Bericht van de Raad
van Commissarissen >

Bestuursverslag

Kerncijfers >

Geconsolideerde
jaarrekening >

Vennootschappelijke
jaarrekening >

Overige gegevens >

Nieuw hoofdkantoor

Eind 2013 is de vestiging DAS Amsterdam verhuisd van de Karspeldreef naar De Entree. In dit nieuwe pand wordt gewerkt volgens het werkplekconcept 'open en transparant werken' waarmee het een prettige plek is om te werken en waar iedereen zich welkom voelt. Het nieuwe pand telt twaalf verdiepingen en heeft een oppervlakte van 15.000m² en biedt huisvesting aan circa 700 medewerkers.

Vrije advocaatkeuze

Op 7 november 2013 heeft het Europese Hof van Justitie in een zaak tegen DAS een arrest gewezen over de vrije advocaatkeuze bij rechtsbijstandverzekeringen. Het Hof heeft bepaald dat een verzekerde altijd zelf zijn advocaat mag kiezen als er een gerechtelijke of administratieve procedure gevoerd moet worden. DAS heeft zijn werkwijze onmiddellijk in overeenstemming gebracht met deze uitspraak. Hoewel de Hoge Raad nog een uitspraak moet doen in het bodemgeschil, vonden wij de uitspraak van het Hof duidelijk genoeg om direct maatregelen te nemen.

Door deze Europese uitspraak zullen de kosten van rechtsbijstand naar verwachting stijgen. Er zal namelijk veel vaker dan voorheen een externe advocaat ingeschakeld moeten worden. De kosten van externe advocaten liggen per uur aanzienlijk hoger dan de kosten van de juridisch specialisten in dienst van DAS. Wij concluderen dat door deze uitspraak de kosten wel stijgen, maar de kwaliteit niet. Om premiestijging als gevolg daarvan te voorkomen, heeft DAS zich genoodzaakt gezien om wijzigingen in onze polisvoorwaarden aan te brengen.

Solvency II

In 2013 heeft de verruiming van de vrije advocaatkeuze geleid tot het uitvoeren van een tussentijdse ORSA. De potentiële financiële consequenties van deze ontwikkeling zijn namelijk groot. Op basis van de berekeningen is geconcludeerd dat de solvabiliteit van DAS solide

genoeg is om de effecten van de vrije advocaatkeuze op te vangen. De ontwikkeling van het aantal advocaatopdrachten wordt nauwlettend gevolgd om tijdig te kunnen anticiperen. DAS acht de richtlijnen die Solvency II stelt goed bruikbaar en past deze nu al zoveel mogelijk toe in de bedrijfsvoering.

Corporate governance en compliance

Algemeen

DAS hecht veel belang aan een actieve en zorgvuldige invulling van de begrippen corporate governance en compliance. Als juridisch dienstverlener kent ons bedrijf bij uitstek een cultuur waarin het vanzelfsprekend behoort te zijn om elkaar aan te spreken op waarden en normen en de naleving van wettelijke verplichtingen. De afdeling Risk & Compliance management heeft de opdracht de naleving van de relevante wet- en regelgeving te coördineren, relevante compliance risico's te analyseren en maatregelen te nemen, die een adequaat compliancebeleid moeten waarborgen. De taak en organisatorische positie van de compliancefunctie is vastgelegd in een door het bestuur en de Raad van Commissarissen vastgesteld compliancecharter. In het compliancecharter zijn ook de waarborgen, die tot een onafhankelijke invulling van de functie van de compliance officer moeten leiden, vastgelegd. De afdeling Risk & Compliance management opereert onder de rechtstreekse verantwoordelijkheid van het bestuur.

Ook in 2013 heeft DAS de relevante regelgeving, waaronder de op de Wft gebaseerde uitvoeringsregelingen, opnieuw getoetst en beoordeeld of de genomen maatregelen in overeenstemming zijn met de uit het wettelijk kader, de beleids- en gedragsrichtlijnen van het Verbond van Verzekeraars en de toepasselijke gedragscodes voortvloeiende eisen. De beheersing van compliance-

risico's is in het hierna vermelde riskmanagement-framework geïntegreerd en ook in de daarbij behorende bestuurlijke governance systematiek.

Een van de belangrijke doelstellingen van het bestuur is waarde te creëren voor alle direct en indirect bij de onderneming betrokken partijen. Het bestuur onderschrijft daarom het in de genoemde codes geformuleerde principe dat goed governance rekening houdt met alle groepen en individuen die direct en indirect het bereiken van de doelstellingen van de onderneming beïnvloeden of erdoor worden beïnvloed, zoals werknemers, aandeelhouders en andere kapitaalverschaffers, afnemers van haar diensten, leveranciers en maatschappelijke groeperingen.

Het bestuur en de Raad van Commissarissen hebben een integrale verantwoordelijkheid voor de afweging van deze belangen, gericht op de continuïteit van de onderneming en het creëren van aandeelhouderswaarde op de lange termijn. Deze verantwoordelijkheid werd in 2013 actief ingevuld.

Management

Kwaliteit van het management

DAS kiest haar management op basis van het wettelijk regime en de daaruit voortvloeiende beginselen en uitgangspunten, in het bijzonder de bepalingen in de Wet financieel Toezicht over deskundigheid, integriteit en betrouwbaarheid.

Permanente educatie

Voor medewerkers die behoren tot het zogenoemde key personeel van DAS is er geschreven beleid ter waarborging van de deskundigheid, integriteit en de betrouwbaarheid van deze specifieke groep.

Tot het key personeel behoren twee categorieën medewerkers:

1. Personen die feitelijk leiding geven aan de onderneming. Hieronder valt het bestuur en het senior management. Onder senior management worden diegenen verstaan die in dienst van de onderneming verantwoordelijk zijn voor besluitvorming op het niveau van sectordirecteuren, en voor de implementatie van de vastgestelde strategie en het door het bestuur vastgestelde beleid.
2. Personen die een sleutel functie bekleden. Sleutelfuncties zijn de compliancefunctie, de risk managementfunctie, de actuariële functie en de internal-auditfunctie.

DAS waarborgt dit door een systeem van permanente educatie, waaraan de beleidsbepalers en het senior management verplicht deelnemen. Daartoe is een regeling op basis van studiepunten ontwikkeld, de regeling permanente educatie bestuur en sleutelfunctionarissen DAS. Het individuele PE-programma wordt door betrokkene in overleg met zijn leidinggevende ontwikkeld. De permanente educatie moet afgestemd zijn op de behoefte van de betrokkene enerzijds en wat de markt vraagt anderzijds. De permanente educatie van het bestuur is afgestemd met de Raad van Commissarissen.

De permanente educatie omvat in ieder geval:

- a. het verwerven van algemene bedrijfsgerelateerde kennis en van marktgerelateerde kennis;
- b. deskundigheidsbevordering;
- c. persoonlijke ontwikkeling van vereiste competenties.

Beloningsbeleid

Algemeen

DAS voert een zorgvuldig, beheerst en duurzaam beloningsbeleid dat in lijn is met haar strategie en risicoprofiel en waarbij rekening wordt gehouden met de langetermijnbelangen van de onderneming.

De algemene principes die ten grondslag liggen aan het beloningsbeleid van DAS zijn:

- De beloning moet niet aanzetten tot het nemen van ongewenste risico's.
- De hoogte van de beloning moet marktconform zijn en daarmee aantrekkelijk voor medewerkers om bij DAS te komen en te blijven werken.
- Bevordert de integriteit en soliditeit van de onderneming met een focus op zowel de korte- als de langetermijnbelangen van de onderneming.
- Voldoet aan verplichtingen die voortvloeien uit wet- en regelgeving.
- De relatie tussen prestatie en beloning moet voor medewerkers herkenbaar zijn.
- Er moet een relatie zijn tussen economisch succes van de onderneming en de hoogte van de beloning.

De beloning en mogelijke jaarlijkse verhogingen worden gekoppeld aan specifieke individuele doelstellingen, die ook betrekking hebben op niet-financiële doelstellingen, zoals klantbelang en het inrichten en het handhaven van een adequate en effectieve bedrijfsvoering en besturing.

DAS kent geen retentie-, exit- en welkomstpakketten als vast onderdeel van het beloningsbeleid van de onderneming.

Governance van het beloningsbeleid

In het reglement van de remuneratiecommissie van de Raad van Commissarissen is vastgelegd dat de Raad van Commissarissen toe ziet op de uitvoering van het beloningsbeleid van de directieleden en de controlefuncties.

De controlefuncties riskmanagement, compliance, HRM en Internal Audit zien toe op een juiste toekenning van beloningen en jaarlijkse verhogingen in overeenstemming met het beleid, en op een juiste toepassing van de procedures zoals vastgelegd in de Regeling uitvoering beloningsbeleid van DAS. In deze interne Regeling, die

door de Raad van Commissarissen is vastgesteld, wordt de toepassing van het beloningsbeleid in overeenstemming met de Governanceprincipes van het Verbond van Verzekeraars en het Besluit beheerst beloningsbeleid (van DNB) beschreven. Ook de procedurele uitvoering van het beloningsbeleid, de taken en verantwoordelijkheden, de rol en onderlinge samenwerking van de controlefuncties zijn hierin vastgelegd.

Variabele beloning

DAS kent geen variabele beloningsbestanddelen voor leden van de identified staff, onder wie directieleden. Wel is er de mogelijkheid voor overige werknemers een variabele beloningscomponent te realiseren afhankelijk van het bedrijfsresultaat en de persoonlijke prestatie. Een collectieve variabele beloning is voor alle medewerkers, met uitzondering van de identified staff, van toepassing en is afhankelijk van de gerealiseerde bedrijfsresultaten.

Ook kan afhankelijk van de persoonlijke prestatie aan de beste presteerders een individueel variabele beloningsbestanddeel worden toegekend.

Alle variabele beloningscomponenten hebben een vaste relatie in verhouding tot het basissalaris en zijn altijd aan een maximum gebonden dat een maandsalaris niet te boven gaat. Uitbetaling van de individueel variabele beloningscomponent is eveneens afhankelijk gesteld van de gerealiseerde bedrijfsresultaten.

Prestatiecriteria

Variabele beloningen bij DAS worden toegekend op basis van heldere vooraf besproken prestatiecriteria. De prestatiecriteria zijn niet uitsluitend aan de resultaten van de onderneming gerelateerd, maar ook aan de individuele prestaties.

Voor alle medewerkers geldt een begeleidings-, beoordelings- en beloningscyclus, die in overeenstemming is gebracht met de strategische en operationele doelstellingen van DAS. In het kader van de genoemde cyclus

worden de doelstellingen van de onderneming in korte termijn jaar doelstellingen voor medewerkers op het punt van kwaliteit van de dienstverlening, klantbelang en klanttevredenheid vertaald. Ook individuele doelstellingen, die de professionele ontwikkeling op individueel en collectief niveau ondersteunen, maken deel van de cyclus uit.

Bijzondere bepalingen

In lijn met de Governanceprincipes zijn aan de Raad van Commissarissen bevoegdheden toegekend die het mogelijk maken in individuele gevallen afwijkend te beslissen als de omstandigheden daartoe aanleiding geven.

De betreffende bevoegdheden zijn neergelegd in het door de Raad van Commissarissen vastgestelde Reglement uitvoering beloningsbeleid, dat de coördinatie van de uitvoering opdraagt aan de remuneratiecommissie, die uit het midden van de Raad is samengesteld.

De bijzondere bepalingen behelzen een discretionaire bevoegdheid van de Raad om in de in het Reglement uitvoering beloningsbeleid genoemde omstandigheden van het beloningsbeleid af te wijken (malus).

Op de website van DAS is een uitgebreider verslag geplaatst over de wijze waarop de onderneming invulling aan de toepassing van de Governanceprincipes Verzekeraars heeft gegeven.

Regeling beheerst beloningsbeleid

Op het beloningsbeleid van DAS is ook de Regeling beheerst beloningsbeleid van DNB van toepassing. Deze regelgeving kent voorschriften die op onderdelen afwijken van de voorschriften die de Governanceprincipes op het punt van het te voeren beloningsbeleid kennen.

Dit betekent voor het beloningsbeleid van DAS dat er geen betalingen van variabele beloningsbestanddelen (bonussen) aan directieleden, overige leden van de als

identified staff aangemerkte personen en overige functionarissen die als risiconemer in de zin van de Regeling beheerst beloningsbeleid worden gekwalificeerd plaatsvinden.

Op de website van DAS is een uitgebreider verslag geplaatst over de wijze waarop de onderneming uitvoering aan de Regeling beheerst beloningsbeleid van DNB heeft gegeven. Het beloningsbeleid van DAS is door DNB goedgekeurd.

Risicoprofiel

Welk risicobeleid DAS hanteert, volgt hieronder.

Verzekeringstechnisch risico

DAS kent een periodieke berekening van het rendement per productgroep en productsoort. Op basis hiervan wordt de prijs van producten jaarlijks opnieuw vastgesteld (inflatiecorrectie en eventuele incidentele prijsverhoging). Voor de ontwikkeling van nieuwe producten wordt gebruikgemaakt van actuariële berekeningen en verzekeringstechnische- en marktkennis. Strategisch worden de ontwikkelingen in de markt gevolgd en wordt tijdig geanticipeerd met aanpassing van producten en distributie. Het bestuur heeft een product-approval procedure vastgesteld in overeenstemming met de eisen die de Governanceprincipes Verzekeraars stelt. Ook bestaat een product-review-procedure waarin bestaande producten periodiek gereviewd worden. We voorzien momenteel geen additionele maatregelen om risico's verder te mitigeren.

Renterisico

DAS heeft geen vreemd vermogen en kent daarom geen renterisico. Met de beleggingsportefeuille heeft DAS een substantiële positie in obligaties. Hierbij is rekening gehouden met een aantal stressscenario's waarbij onder andere de rente met 1% wordt verhoogd en verlaagd. De impact op de obligatieportefeuille is dan plus of min 2,49%. Ook op basis van deze gegevens

wordt het beleggingsbeleid vastgesteld en worden acties geformuleerd om de solvabiliteit te handhaven op het gewenste niveau.

Koersrisico

DAS loopt koersrisico op aandelen door de dagelijkse mutaties in de marktwaarde van haar aandelenportefeuilles. Het risico wordt beperkt doordat alleen is belegd in aandelenfondsen waardoor het risico wordt gespreid.

Valutarisico

Met de beleggingsportefeuille bezit DAS een beperkte positie in fondsen in niet-eurozonelanden. Echter de notering van deze fondsen is in euro's zodat ook uit dien hoofde geen risico wordt gelopen. Het deel van de portefeuille dat genoteerd staat in andere valuta's is geheel afgedekt.

Kredietrisico

De beleggingsportefeuille bestaat voor 56% uit vastrentende waarden. Er wordt gestuurd op de kredietkwaliteit van de debiteuren, die allen minimaal een A-status hebben. De vorderingen worden regelmatig op kredietwaardigheid getoetst.

Liquiditeit/kasstroomrisico

DAS heeft als doel de liquiditeit jaarlijks te optimaliseren. Hiervoor kent DAS een aantal rapportages; een dagelijks liquiditeitsoverzicht, een maandelijks cashflowoverzicht en een cashflowprognose. Deze rapportages staan in nauw verband met de maandelijksse beleggingsrapportage. Zo wordt altijd een balans gehouden tussen de liquiditeitsstroom uit de operationele activiteiten, de investeringsactiviteiten en de beleggingsactiviteiten. Aan de hand van deze rapportages wordt beoordeeld hoeveel middelen maximaal belegd kunnen worden. Hierdoor wordt de continuïteit van de operationele en investeringsactiviteiten behouden en een optimaal rendement behaald uit de beleggingen.

Operationeel risico

Volgens het 'three lines of defense'-model is het lijnmanagement van DAS primair verantwoordelijk voor het managen van de operationele risico's. Zij spelen een cruciale rol bij het identificeren en beheersen van de operationele risico's. Ter ondersteuning van het beheersingsproces heeft DAS een applicatie geïnstalleerd waarin de geïdentificeerde operationele risico's en bijbehorende beheersingsmaatregelen formeel worden vastgelegd. Met behulp van deze tool, en gefaciliteerd door de afdeling Risk Management, vindt periodieke monitoring van de risico's en de effectiviteit van de beheersmaatregelen op diverse niveaus binnen de organisatie plaats. Periodiek wordt besproken in hoeverre de operationele risicobeheersing en exposure aanleiding geeft tot het aanpassen van de kapitaalspositie.

Risicobeheer en -management

Algemeen

DAS beschikt over een effectief functionerend riskmanagementframework. Daarin zijn de potentiële risico's van DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. (DAS Rechtsbijstand N.V.) in kaart gebracht, op kans en impact beoordeeld, en maatregelen ter beheersing van de gesignaleerde risico's geformuleerd. De geformuleerde beheersmaatregelen toetsen wij periodiek op actualiteit en effectiviteit.

Als basis voor een effectieve beheersing van de door DAS geïdentificeerde risico's zijn werkprocessen en verantwoordelijkheden van het management in het kader van de riskmanagementsystematiek geïnventariseerd en samengebracht in een actuele procesdecompositie. De risicomangementprocedure is formeel vastgelegd in de procesbeschrijving risicomangement. Het doel van het proces is het doorlopend expliciet maken en beheersen van risico's binnen de vastgestelde risicobereidheid, aan de hand van een gestructureerde risicomangementcyclus. In de procesbeschrijving is op hoofdlijnen stapsgewijs vastgelegd hoe de vaste jaar-

Compliance en Riskmanagement op te splitsen in twee aparte afdelingen; Risk Management en Compliance Management. De beoordeling van de werking van de interne risicobeheersingsystematiek wordt centraal door de afdeling Risk Management gecoördineerd. Toezicht op naleving van relevante wet- en regelgeving en de werking van gedragscodes wordt uitgevoerd door de afdeling Compliance Management.

Risk Management en Compliance Management rapporteren, onafhankelijk van elkaar, over de uitgevoerde werkzaamheden en bevindingen aan het bestuur van de onderneming en het auditcommittee van de Raad van Commissarissen.

Three lines of defense-model

De interne beheersing bij DAS is ingericht volgens het principe van de 'three lines of defense'. De 'first line of defense' betreft het lijnmanagement, dat verantwoordelijk is voor risicomanagement en de controle van de onder haar ressorterende processen. De 'second line of defense' wordt gevormd door functies en/of afdelingen die het verantwoordelijk lijnmanagement ondersteunen bij de inrichting van de organisatie en de afdelingen die beleid formuleren over risicobeheersing en controls op een specifiek vlak. Bij DAS zijn dit Risk Management en Compliance Management en Kwaliteitsmanagement. De 'third line of defense' wordt vormgegeven door de afdeling Internal Audit die onder andere de inrichting en werking van de eerste en tweede lijn controleert.

Toezicht DNB en AFM

Gezien de maatschappelijk relevante positie van verzekeraars als financiële instellingen kent de financiële toezichtwetgeving belangrijke stimulansen om binnen de bestuursstructuur waarborgen voor naleving te creëren. Het blijvend voldoen aan de veranderende eisen die door relevante wetgeving aan DAS worden gesteld is een belangrijke doelstelling nu en voor de komende jaren. De interne structuur van DAS is erop gericht om blijvend aan deze regelgeving te voldoen.

Fraudebeheersing

Als lid van het Verbond van Verzekeraars heeft DAS zich aan het deltaplan fraudebeheersing gecommitteerd en thans aan het Protocol Verzekeraars & Criminaliteit (protocol betreffende bewustwording, preventie, detectie en afhandeling van verzekeringsfraude en criminaliteit). Dit impliceert een actieve aanpak van fraudebeheersing. Fraudebeheersing is effectief en in overeenstemming met de richtlijnen van het Verbond van Verzekeraars in de organisatie geïntegreerd. Fraudebeheersing is voor verzekeraars een belangrijk onderwerp. Solide fraudebeheersing is niet alleen vanuit maatschappelijk perspectief een vereiste, maar onvoldoende beheersing leidt ook tot een verhoging van de schadelast voor verzekeraars en daarmee indirect tot hogere premies voor verzekerden. DAS doet er dan ook alles aan om fraude te voorkomen en op te sporen. In het fraudebeleid is onder meer vastgelegd hoe we omgaan met fraudezaken en welke maatregelen we (kunnen) treffen als fraude is vastgesteld, zoals bijvoorbeeld registratie in het incidentenregister van DAS, melding van de fraudeur bij het Fraudeloket van het Verbond van Verzekeraars of aanpassing dan wel opzegging van de verzekeringsovereenkomst. Binnen DAS houdt de afdeling Risicobeheer zich bezig met de uitvoering van het fraudebeleid. Deze afdeling doet ook onderzoek naar mogelijke fraudezaken. Vervolgens worden eventuele verdere acties afgestemd met de fraudecoördinator van DAS. Een in overeenstemming met de eisen van het Verbond opgeleide fraudecoördinator ziet toe op een correcte uitvoering en rapporteert jaarlijks aan de algemeen directeur.

Amsterdam, 8 april 2014

mr. Eric Pouw
algemeen directeur

Bericht van de Raad
van Commissarissen >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

Geconsolideerde
jaarrekening >

Vennootschappelijke
jaarrekening >

Overige gegevens >

Kerncijfers

x € 1.000	2013	2012	2011	2010	2009
Baten					
Omzet	275.843	275.969	277.818	257.565	250.608
Opbrengst beleggingen	31.760	10.083	9.148	11.543	14.934
	307.603	286.052	286.966	269.108	265.542
Verzekeringstechnische lasten	114.581	98.917	97.578	91.128	95.844
Bedrijfskosten					
Provisie	61.611	65.195	64.151	54.082	51.897
Overige bedrijfskosten	109.442	89.930	86.243	86.858	74.202
	171.053	155.125	150.394	140.940	126.099
Resultaat					
Resultaat voor belastingen	34.606	31.903	38.511	36.319	44.807
Belastingen	8.930	8.469	10.145	9.909	11.985
Aandeel derden	402	377	1.046	1.000	1.676
Resultaat na belastingen	25.274	23.057	27.320	25.410	31.146
Verzekeringstechnische voorzieningen					
Premies	33.059	45.736	45.345	44.900	44.179
Schaden	188.825	176.997	175.180	168.113	163.206
	221.884	222.733	220.525	213.013	207.385
Beleggingen					
Aandelen	117.061	56.365	50.382	49.575	43.194
Obligaties	147.917	238.141	247.464	235.019	219.663
	264.978	294.506	297.846	284.594	262.857
Derivaten	104	196	-732	330	26
Eigen vermogen					
Gestort kapitaal	11.844	11.844	11.844	11.844	5.060
Reserves	191.984	174.805	151.235	129.595	105.620
	203.828	186.649	163.079	141.439	110.680
Cijfers per € 100 gestort kapitaal					
Winst	213	195	231	215	616
Eigen vermogen	1.721	1.576	1.377	1.194	2.187
Gemiddeld aantal werknemers op fulltime basis	1.812	1.706	1.605	1.509	1.296

Geconsolideerde balans
per 31 december 2013

> Geconsolideerde
winst-en-verliesrekening
over 2013

> Geconsolideerd
kasstroomoverzicht 2013

> Algemene toelichting

> Toelichting op de
geconsolideerde balans

> Toelichting op de
geconsolideerde
winst-en-verliesrekening

> Toelichting op het
geconsolideerd
kasstroomoverzicht

Geconsolideerde balans per 31 december 2013

Activa

voor winstbestemming, x € 1.000

	2013	2012
1 Immateriële vaste activa		
Goodwill	31.050	25.641
2 Materiële vaste activa	18.696	12.222
3 Financiële vaste activa		
Andere deelnemingen	7	4
Overige effecten:		
Aandelen	117.061	56.365
Obligaties	147.917	238.141
	264.978	294.506
4 Derivaten		
Valutatermijncontracten	104	196
5 Vorderingen		
Vorderingen uit directe verzekering op:		
• verzekeringnemers	1.507	1.517
• tussenpersonen	9.653	10.400
Vorderingen herverzekeringen	16.434	16.286
Derdengelden/onderhanden werk	142.239	119.244
Belastinglatentie	4.389	716
Vorderingen incasso	3.059	3.639
Lopende rente	2.807	5.405
Overige vorderingen	40.793	38.616
	220.881	195.823
6 Liquide middelen	106.095	56.713
Totaal activa	641.811	585.105

Geconsolideerde balans
per 31 december 2013

> Geconsolideerde
winst-en-verliesrekening
over 2013

> Geconsolideerd
kastroomoverzicht 2013

> Algemene toelichting

> Toelichting op de
geconsolideerde balans

> Toelichting op de
geconsolideerde
winst-en-verliesrekening

> Toelichting op het
geconsolideerd
kastroomoverzicht

Geconsolideerde balans per 31 december 2013

Passiva

voor winstbestemming, x € 1.000

	2013	2012
7 Groepsvermogen		
Eigen vermogen	203.828	186.649
Aandeel derden	9.189	8.244
	213.017	194.893
8 Voorzieningen		
Voor niet-verdiende premies	33.059	45.736
Voor te betalen schade	188.825	176.996
Overige voorzieningen	13.341	15.631
	235.225	238.363
9 Langlopende schulden	4.745	6.720
10 Kortlopende schulden		
Schulden uit directe verzekering	2.735	2.967
Schulden uit herverzekering	21	-
Schulden aan kredietinstellingen	28.470	16.876
Derdengelden	93.577	78.155
Overige schulden en overlopende passiva	64.021	47.131
	188.824	145.129
Totaal passiva	641.811	585.105

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2013

x € 1.000	2013	2012
1 Omzet	275.843	275.969
2 Opbrengsten uit beleggingen	31.760	10.083
3 Wijziging voorziening niet-verdiende premies	12.677	-391
Totaal baten	320.280	285.661
4 Verzekeringstechnische lasten	114.581	98.917
5 Bedrijfskosten	171.053	155.125
Totaal lasten	285.634	254.042
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	34.646	31.619
6 Resultaat deelnemingen	-40	284
Resultaat voor belastingen	34.606	31.903
7 Belastingen	8.930	8.469
Resultaat na belastingen	25.676	23.434
Aandeel derden	402	377
Nettowinst	25.274	23.057
Herwaardering beleggingen (zie toelichting eigen vermogen vennoetschappelijke jaarrekening)	-3.895	4.713
Aandeel derden in het resultaat	402	377
Totaal resultaat	21.781	28.147

Bericht van de Raad
van Commissarissen >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

**Geconsolideerde
jaarrekening**

- > Geconsolideerde balans
per 31 december 2013
- > Geconsolideerde
winst-en-verliesrekening
over 2013
- Geconsolideerd
kasstroomoverzicht 2013
- > Algemene toelichting
- > Toelichting op de
geconsolideerde balans
- > Toelichting op de
geconsolideerde
winst-en-verliesrekening
- > Toelichting op het
geconsolideerd
kasstroomoverzicht

Venootschappelijke
jaarrekening >

Overige gegevens >

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2013

x € 1.000	2013	2012
Resultaat voor belastingen	34.606	31.903
Vennootschapsbelasting (w&v 7)	-8.930	-8.469
Aanpassingen voor:		
• Afschrijvingen (balans 1&2)	10.385	9.478
• Koersresultaat beleggingen en valutatermijncontracten (balans 3&4)	-18.092	-7.859
• Koersresultaten gecompenseerd door reserve herwaardering (balans 3)	-3.895	4.713
• Agio (balans 3)	1.227	1.004
Veranderingen in het werkkapitaal		
Inbreng werkkapitaal door acquisities	889	-
Wijziging van de vorderingen	-4.141	-35.989
Wijziging van de schulden	10.413	30.635
Wijziging van de voorzieningen (balans 8)	-3.137	4.973
	<u>4.024</u>	<u>-381</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	19.325	30.389
Investerings en verstrekkingen		
Financiële vaste activa (balans 3)	-3	-
Beleggingen in obligaties (balans 3)	-33.933	-12.861
Beleggingen in aandelen (balans 3)	-135.019	-225
Materiële vaste activa (balans 2)	-11.303	-5.440
Materiële vaste activa - acquisities (balans 2)	-140	-
Inbreng Immateriële vaste activa door acquisities	-215	-
Betaalde goodwill (balans 1)	-10.793	-285
	<u>-191.406</u>	<u>-18.811</u>
Desinvesteringen en aflossingen		
Aflossingen obligaties (balans 3)	26.042	21.180
Verkopen obligaties	104.580	1.173
Verkopen aandelen (balans 3)	84.815	-
Materiële vaste activa (balans 2)	182	139
	<u>215.619</u>	<u>22.492</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	24.213	3.681

Bericht van de Raad
van Commissarissen >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

**Geconsolideerde
jaarrekening**

> Geconsolideerde balans
per 31 december 2013

> Geconsolideerde
winst-en-verliesrekening
over 2013

Geconsolideerd
kasstroomoverzicht 2013

> Algemene toelichting

> Toelichting op de
geconsolideerde balans

> Toelichting op de
geconsolideerde
winst-en-verliesrekening

> Toelichting op het
geconsolideerd
kasstroomoverzicht

Vennootschappelijke
jaarrekening >

Overige gegevens >

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2013 (vervolg)

x € 1.000	2013	2012
Ontvangsten uit schulden aan kredietinstellingen (balans 9)	14.731	3.262
Aflossingen van schulden aan kredietinstellingen (balans 9)	-5.112	-6.113
Aandeel derden bij acquisities	540	-539
Mutatie vorderingen op groepsmaatschappijen	-115	-158
Betaalde dividenden	-4.200	-4.200
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	5.844	-7.748
Toename liquide middelen	49.382	26.322
Stand begin van het jaar	56.713	30.391
Stand eind van het jaar	106.095	56.713
Toename liquide middelen	49.382	26.322

**Bericht van de Raad
van Commissarissen** >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

**Geconsolideerde
jaarrekening**

- > Geconsolideerde balans per 31 december 2013
- > Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2013
- > Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2013

Algemene toelichting

- > Toelichting op de geconsolideerde balans
- > Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening
- > Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht

**Vennootschappelijke
jaarrekening** >

Overige gegevens >

Algemene toelichting

Activiteiten

De activiteiten van de groep bestaan uit het verzekeren in de branche rechtsbijstand, het verlenen van juridische en/of financiële diensten, het ondersteunen van juridische en financiële dienstverleners en incassodiensten waaronder deurwaardersactiviteiten.

Groepsstructuur

DAS Holding N.V. (statutair gevestigd te Amsterdam), kantoor houdend op De Entree 222, 1101 EE te Amsterdam, is 100% aandeelhouder van DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V., DAS Support B.V. en DAS Legal Finance B.V., allen gevestigd te Amsterdam.

Door DAS Legal Finance B.V. zijn in 2013 aandelen verworven van B&D Acquisitie B.V. waardoor het belang is uitgebreid van 80% naar 100%. In 2013 is 100% van de aandelen van Sensus Groep B.V. te Stadskanaal verworven door LAVG B.V.

Ook is in 2013 de vennootschap DAS Consultancy en Detachering B.V. te Rotterdam opgeheven.

Op 16 december 2013 is de vennootschap Cannock Chase Holding B.V. opgericht. DAS Legal Finance B.V. is eigenaar van 70% van de aandelen van Cannock Chase Holding B.V.

Voor een volledig overzicht van de deelnemingen van DAS Legal Finance B.V. wordt verwezen naar de bij de Kamer van Koophandel gedeponeerde jaarrekening 2013.

Voor het aandeel dat door derden wordt gehouden, is een minderheidsbelang opgenomen.

Een volledige lijst met verworven entiteiten is gedeponeerd bij het handelsregister van de Kamer van Koophandel.

Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Voor de waardering van activa en passiva van de verzekeringsactiviteiten en de resultaatbepaling op deze activiteiten worden de bepalingen van afdeling 15 in aanmerking genomen.

Consolidatie

In de consolidatie worden opgenomen de financiële gegevens van DAS Holding N.V., haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin DAS Holding N.V. beslissende zeggenschap, direct of indirect, kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enig andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt ook rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum.

De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan

**Bericht van de Raad
van Commissarissen** >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

**Geconsolideerde
jaarrekening**

- > Geconsolideerde balans per 31 december 2013
- > Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2013
- > Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2013

Algemene toelichting

- > Toelichting op de geconsolideerde balans
- > Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening
- > Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht

**Vennootschappelijke
jaarrekening** >

Overige gegevens >

uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de groep.

Aangezien de winst-en-verliesrekening over 2013 van DAS Holding N.V. is verwerkt in de geconsolideerde jaarrekening, is volstaan met weergave van een beknopte winst-en-verliesrekening in overeenstemming met artikel 2:402 BW.

De belangrijkste in de consolidatie begrepen vennootschappen zijn:

- **DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V.**
Amsterdam – 100%.
- **DAS Legal Finance B.V.**
Amsterdam – 100%.
- **Bos Incasso B.V.** en **LAVG B.V.**
beide Groningen (1 november 2006) – 89,76%.
- **Van Arkel B.V.**
Leiden (1 januari 2009) – 80%.
- **Sensus Groep B.V.**
Stadskanaal – 100%.

De volledige lijst van deelnemingen en geconsolideerde maatschappijen is separaat gedeponeed ten kantore van het handelsregister.

Verbonden partijen

Alle groepsmaatschappijen worden aangemerkt als verbonden partij. Transacties tussen groepsmaatschappijen worden in de consolidatie geëlimineerd. Er zijn geen transacties geëlimineerd, anders dan binnen de groep.

In de Raad van Commissarissen nemen directieleden van enkele grote verzekeringmaatschappijen zitting. Deze organisaties fungeren ook als intermediair voor de verkoop van verzekeringen en daarmee de realisatie van premie-inkomen.

**Acquisities en desinvesteringen van
groepsmaatschappijen**

De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend in de betreffende vennootschap.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of equivalent dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming, vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Als de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa.

Vergelijking met voorgaand jaar

Er zijn geen wijzigingen in de waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen ten opzichte van vorig jaar, tenzij expliciet benoemd.

Schattingswijziging

Voor het deel van de materiële vaste activa in het nieuwe hoofdkantoor is de verwachte economische levensduur tien jaar. De invloed van deze wijziging is in het resultaat verwerkt en bedraagt € 58.

**Bericht van de Raad
van Commissarissen** >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

**Geconsolideerde
jaarrekening**

- > Geconsolideerde balans per 31 december 2013
- > Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2013
- > Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2013

Algemene toelichting

- > Toelichting op de geconsolideerde balans
- > Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening
- > Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht

**Vennoetschappelijke
jaarrekening** >

Overige gegevens >

Grondslagen van waardering

Algemeen

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Als geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Immateriële vaste activa

De goodwill wordt gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met lineair berekende afschrijvingen (maximaal tien jaar). Waar noodzakelijk wordt rekening gehouden met duurzame waardevermindering.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschafwaarde, verminderd met lineair berekende afschrijvingen gebaseerd op de geschatte economische levensduur. Waar noodzakelijk wordt rekening gehouden met duurzame waardevermindering. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële vaste activa

Andere deelnemingen

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden opgenomen tegen verkrijgingsprijs, rekening houdend met een voorziening voor waardeverminderingen.

Overige effecten

Aandelen

Aandelen worden gewaardeerd tegen marktwaarde die is gebaseerd op de beurswaarde per balansdatum. Niet-officieel genoteerde aandelen worden gewaardeerd op de aan ons verstrekte advieskoers per balansdatum.

Gerealiseerde koerswinsten worden direct ten gunste van het resultaat verantwoord.

Ongerealiseerde koerswinsten worden, na aftrek van belasting, rechtstreeks in de reserve herwaardering beleggingen opgenomen. Ongerealiseerde koersverliezen worden direct ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Obligaties

Obligaties worden gewaardeerd tegen aflossingswaarde. Waar noodzakelijk wordt rekening gehouden met duurzame waardevermindering. Agio en disagio worden gedurende de resterende looptijd in het resultaat verantwoord.

Valutatermijncontracten

Valutatermijncontracten worden gewaardeerd tegen marktwaarde, gebaseerd op de termijenkoersen in de markt op balansdatum. Ongerealiseerde koersverliezen en -winsten worden direct ten laste/gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Derdengelden/onderhanden werk

Derdengelden worden gewaardeerd tegen aan de dossiers verbonden directe kosten. Ontvangsten voor cliënten worden als derdengelden credit verantwoord, als het saldo van de directe dossierkosten en de ontvangsten voor cliënten een creditsaldo weergeeft.

Als de directe kosten hoger zijn dan de voor cliënt ontvangen gelden, wordt het saldo als derdengelden debet op de balans gepresenteerd. Als verliezen op derdengelden voorzienbaar zijn, wordt deze voorziening op de derdengelden in mindering gebracht. Deze voorziening wordt post voor post bepaald. Op het moment dat de dossiers worden afgesloten, wordt het resultaat in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

**Bericht van de Raad
van Commissarissen** >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

**Geconsolideerde
jaarrekening**

- > Geconsolideerde balans per 31 december 2013
- > Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2013
- > Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2013

Algemene toelichting

- > Toelichting op de geconsolideerde balans
- > Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening
- > Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht

**Vennoetschappelijke
jaarrekening** >

Overige gegevens >

Het onderhanden werk wordt gewaardeerd tegen de 'Percentage of Completion Method' voor wat betreft de eigen verdiensten.

Voorzieningen

Voorziening voor niet-verdiende premies

De voorziening voor niet-verdiende premies betreft het per balansdatum nog niet verdiende deel van de netto-premies.

De voorziening heeft over het algemeen een kortlopend karakter.

Voorziening voor te betalen schaden/uitkeringen

De voorziening voor te betalen schaden/uitkeringen heeft betrekking op nog niet afgewikkelde schaden, waaronder begrepen nog niet aangemelde schaden, waarvan de oorzaak voor de balansdatum is gelegen.

De voorziening voor de externe kosten wordt op basis van historische patronen bepaald. Voorts wordt rekening gehouden met te betalen interne schadebehandelingskosten op basis van ervaringscijfers. De voorziening heeft over het algemeen een langlopend karakter.

Pensioenvoorziening

De pensioenvoorziening van DAS Holding N.V. bevat de verplichtingen en vorderingen voortvloeiende uit de pensioenregeling. De verplichtingen omvatten niet alleen de in rechte afdwingbare verplichtingen, maar ook die waarbij er sprake is van een situatie waarbij er geen ander reëel alternatief is dan het nakomen van die verplichting. De voorziening is gewaardeerd tegen actuele waarde. Wijzigingen in de voorzieningen worden als resultaat verantwoord, evenals de betaalde premies aan de pensioenuitvoerder.

In de pensioenregeling is momenteel bepaald dat ingegane pensioenen voorwaardelijk worden geïndexeerd op grond van de inflatie, rekening houdend met een maximalisatie van 4%.

De hoofdlijnen van de pensioenregeling van DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. in 2013 zijn:

- geïndexeerd middelloon;
- reguliere pensioendatum 65 jaar;
- opbouwpercentage ouderdomspensioen: 1,75% van de geldende pensioengrondslag; de pensioengrondslag betreft het jaarsalaris voor zover dat meer bedraagt dan de franchise (voltijds in 2013: € 16.253). Het pensioengevend salaris op jaarbasis bedraagt maximaal vijf keer de franchise;
- partnerpensioen: 50% van het te bereiken ouderdomspensioen;
- wezenpensioen: 14% van het te bereiken ouderdomspensioen;
- flexibele aanvulling in de vorm van een beschikbare premieregeling voor extra pensioenopbouw als compensatie voor het verlies van prepensioen.

Het arbeidsongeschiktheidspensioen valt buiten de regeling.

DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. heeft een zogenoemde verzekerde-regeling, wat inhoudt dat de uitkering van pensioenen is gegarandeerd door de pensioenuitvoerder.

Latente belastingverplichtingen en vorderingen

Voor het verschil tussen de commerciële en de fiscale waardering van activa en passiva wordt een voorziening of een vordering opgenomen gebaseerd op de nominale waarde van de hierop rustende fiscale claim tegen het geldende belastingtarief. De latente belastingen van verschillende entiteiten worden gesaldeerd.

Jubileavoorziening

De jubileavoorziening betreft de contante waarde van toekomstige jubileumuitkeringen, rekening houdend met blijf- en sterftekanssen.

**Bericht van de Raad
van Commissarissen** >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

**Geconsolideerde
jaarrekening**

- > Geconsolideerde balans per 31 december 2013
- > Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2013
- > Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2013

Algemene toelichting

- > Toelichting op de geconsolideerde balans
- > Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening
- > Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht

**Vennootschappelijke
jaarrekening** >

Overige gegevens >

- Jubileumuitkering bij 12,5 jaar dienstverband: ¼ maandsalaris.
- Jubileumuitkering bij 25 jaar dienstverband: 1 maandsalaris.
- Gehanteerde disconteringsvoet: 5%.

De pensioenvoorziening, voorziening voor latente belastingen en jubileumvoorziening hebben in het algemeen een langlopend karakter.

Afgeleide financiële instrumenten

DAS Legal Finance B.V. loopt renterisico door variabele rente over de langlopende schulden. DAS Legal Finance B.V. past kostprijshedge-accounting toe voor de renteswaps ter dekking van de variabel rentende leningen. De renteswaps zorgen ervoor dat variabel rentende leningen worden omgezet in vastrentende schulden. Bij het toepassen van kostprijshedge-accounting is de eerste waardering en de grondslag van verwerking in de balans en de resultaatbepaling van het hedge-instrument afhankelijk van de afgedekte post. De waardering van de afgedekte post betreft kostprijs, wat betekent dat ook de renteswaps tegen kostprijs worden gewaardeerd. De kostprijs van de renteswaps was nul. Als het van toepassing is, wordt het ineffektieve deel van de waardeverandering van de renteswaps verantwoord in de winst-en-verliesrekening onder de financiële baten en lasten.

Vreemde valuta

De transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. De hieruit voortvloeiende balansposten worden omgerekend tegen de koers per balansdatum, waarbij eventuele koersverschillen in het resultaat worden verwerkt, tenzij deze betrekking hebben op aandelen die worden verwerkt in overeenstemming met de waarderingsgrondslag voor aandelen.

Grondslagen van resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten worden verantwoord in het jaar waarin ze zijn gerealiseerd.

Omzet

Hieronder zijn opgenomen de in het boekjaar aan de verzekeringnemers in rekening gebrachte brutopremies en de aan diensten in rekening gebrachte bedragen voor de geleverde incasso- en deurwaardersactiviteiten. Hierop zijn de direct toe te rekenen kosten in mindering gebracht.

De mutatie in het onderhanden werk wordt berekend volgens de 'Percentage of Completion Method'. Bij abonnementen wordt de omzet verantwoord in de periode waarop deze betrekking heeft.

Opbrengsten uit beleggingen

Gerealiseerde koerswinsten op aandelen worden direct in het resultaat verantwoord. Ongerealiseerde koerswinsten op aandelen worden, na aftrek van belasting, in de reserve herwaardering beleggingen opgenomen en ongerealiseerde koersverliezen worden direct ten laste van het resultaat gebracht op het moment dat de marktwaarde onder de kostprijs daalt. Dividend op aandelen wordt bij ontvangst verantwoord. Ongerealiseerde koerswinsten en -verliezen op obligaties worden niet in het resultaat verantwoord, aangezien obligaties worden gewaardeerd op aflossingswaarde. Gerealiseerde koerswinsten op obligaties en de afschrijvingen van (dis)agio worden direct in het resultaat verantwoord. Interest op obligaties worden verantwoord in het jaar waarin ze zijn gerealiseerd.

Verzekeringstechnische lasten

Onder verzekeringstechnische lasten zijn opgenomen de aan het boekjaar toe te rekenen in- en externe schade-

**Bericht van de Raad
van Commissarissen** >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

**Geconsolideerde
jaarrekening**

- > Geconsolideerde balans per 31 december 2013
- > Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2013
- > Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2013

Algemene toelichting

- > Toelichting op de geconsolideerde balans
- > Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening
- > Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht

**Vennootschappelijke
jaarrekening** >

Overige gegevens >

behandelingskosten, waaronder de mutatie van de voorziening voor te betalen schaden/uitkeringen.

Bedrijfskosten

Hieronder worden opgenomen de in het boekjaar ten gunste van agenten en gevolmachtigden gecrediteerde provisie, personeelskosten, kosten gevolmachtigden, kosten van incasso- en deurwaardersactiviteiten en overige kosten die op het boekjaar betrekking hebben (exclusief schadebehandelingskosten).

De pensioenverplichtingen van DAS Nederlandse Rechtsbijstand Maatschappij N.V. zijn verzekerd bij een verzekeringmaatschappij. Daarnaast worden de verplichtingen en vorderingen die voortvloeien uit de pensioenregeling opgenomen op de balans. De betaalde premies aan de pensioenuitvoerder worden verantwoord als kosten, evenals de wijziging in de pensioenverzekering.

De pensioenregeling van de incasso-business-units betreft een beschikbare premieregeling, waarbij de premies in het resultaat worden verantwoord op het moment dat ze verschuldigd zijn.

Voor twee van de tot de consolidatiekring behorende entiteiten is in 2009 de pensioenregeling gewijzigd in een toegezegde pensioenregeling waarop de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing zijn en waarvoor op verplichte, contractuele of vrijwillige basispremies aan pensioenfondsen en verzekeringmaatschappijen worden betaald door de vennootschap. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa als dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Voor bestaande verplichtingen (anders dan de te betalen premies) tegenover de pensioenuitvoerder

en/of werknemers wordt een voorziening opgenomen. Dit betreft een voorziening voor:

- de verplichting van de vennootschap tot het verrichten van extra betalingen of herstellpremies door een lage dekkinggraad van het pensioenfonds;
- extra pensioenaanspraken die voortvloeien uit door de vennootschap toegezegde toekomstige salarisverhogingen (bijvoorbeeld voortkomend uit cao-afspraken) bij een eindloonregeling;
- onvoorwaardelijke nog niet gefinancierde indexaties;
- nadelen van individuele waardeoverdrachten die ten laste komen van de vennootschap.

Daarnaast neemt de vennootschap een vordering op voor:

- toegezegde restituties door een hoge dekkinggraad van het pensioenfonds;
- overrente of winstdeling die overeenkomstig de bepalingen in een verzekeringscontract beschikbaar komen voor de vennootschap;
- voordelen van individuele waardeoverdrachten die ten gunste komen van de vennootschap.

De pensioenvoorziening of -vordering wordt op basis van de beste schatting gewaardeerd. Hierbij is de verplichting gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. Als disconteringsvoet voor de contantmaking is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties genomen. Als de periode waarover de uitgaven contant worden gemaakt niet langer is dan een jaar, is de verplichting niet tegen de contante waarde opgenomen.

Toevoegingen aan en vrijval van pensioenvoorzieningen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

**Bericht van de Raad
van Commissarissen** >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

**Geconsolideerde
jaarrekening**

- > Geconsolideerde balans per 31 december 2013
- > Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2013
- > Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2013

Algemene toelichting

- > Toelichting op de geconsolideerde balans
- > Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening
- > Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht

**Vennootschappelijke
jaarrekening** >

Overige gegevens >

De afschrijvingen op materiële vaste activa zijn berekend op basis van vaste percentages van de aanschafwaarde c.q. voortbrengingskosten van de materiële vaste activa.

De afschrijving op immateriële vaste activa is berekend op basis van de resterende gemiddelde looptijd van de overgenomen verzekeringsportefeuille.

De afschrijving op goodwill is gebaseerd op een terugverdienperiode van tien jaar volgens de discounted cashflow-methode.

Belastingen

De belastingen naar de winst zijn berekend volgens de geldende belastingtarieven. Dit houdt in dat rekening wordt gehouden met latente belastingen. De fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting bestaat uit DAS Holding N.V., DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V., DAS Support B.V., DAS Legal Finance B.V., De Wit Vissers Incasso Holding B.V. en DAS Incasso Arnhem B.V..

DAS Holding N.V. rekent af op basis van het fiscale resultaat van de overige rechtspersonen binnen de fiscale eenheid waarbij de fiscale voor- en nadelen aan die maatschappij worden toegerekend waar deze thuishoren.

Grondslagen van kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en het bankkrediet is opgenomen onder de schulden.

Ontvangsten op grond van interest en ontvangen dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Investeringen in groepsmaatschappijen worden verwerkt tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van binnen de geacquireerde onderneming aanwezige geldmiddelen.

Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Bericht van de Raad van Commissarissen >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

Geconsolideerde jaarrekening

- > Geconsolideerde balans per 31 december 2013
- > Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2013
- > Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2013
- > Algemene toelichting
 - Toelichting op de geconsolideerde balans
 - > Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening
 - > Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Vennoetschappelijke jaarrekening >

Overige gegevens >

2 Materiële vaste activa € 18.696 (v.j. € 12.222)

Andere vaste bedrijfsmiddelen

	2013	2012
Balans per 1 januari	12.222	11.187
Investerings	11.303	5.440
Investerings acquisities (aanschafwaarde)	779	-
Investerings acquisities (cumulatieve afschrijvingen)	-639	-
Desinvesteringen (aanschafwaarde)	-1.033	-1.503
Desinvesteringen (cumulatieve afschrijvingen)	851	1.356
	23.483	16.480
Afschrijvingen	-4.787	-4.258
Balans per 31 december	18.696	12.222

De afschrijving vindt plaats over een periode van vijf tot tien jaar, rekening houdend met de economische levensduur. Voor een deel van de materiële vaste activa met betrekking tot het nieuwe hoofdkantoor vindt de afschrijving plaats over een periode van tien jaar, zijnde de verwachte economische levensduur. Voor de overige materiële vaste activa vindt de afschrijving plaats over een periode van vijf jaar, zijnde de verwachte economische levensduur. De afschrijvingskosten zijn verantwoord onder overige bedrijfskosten. DAS Holding N.V. is zowel economisch als juridisch eigenaar van alle materiële vaste activa. Bij de materiële vaste activa zijn er geen indicaties dat de boekwaarde materieel afwijkt van de marktwaarde.

De geaccumuleerde aanschafwaarden en afschrijvingen per 31 december van de materiële vaste activa zijn:

	2013	2012
Aanschafwaarde	37.842	28.077
Afschrijvingen	19.146	15.855
Balans per 31 december	18.696	12.222

3 Financiële vaste activa € 264.985 (v.j. € 294.510)

	2013	2012
Andere deelnemingen	7	4
Overige effecten	264.978	294.506
Balans per 31 december	264.985	294.510

Andere deelnemingen

	2013	2012
Balans per 1 januari	4	4
Resultaat deelneming	28	-
Overige mutaties	-25	-
Balans per 31 december	7	4

Dit betreft een 33% deelneming in Sekundi C.V.B.A. in België en een 98,9% deelneming in B.V.B.A. Kuik & Partners Creditmanagement. Deze deelnemingen zijn verworven in maart 2011 bij overname van Kuik & Partners Gerechtsdeurwaarders & Incassobureau B.V.. Ook is er een 51%-belang in DAS Financial Services B.V. te Amsterdam. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de voorzieningen.

**Bericht van de Raad
van Commissarissen** >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

Geconsolideerde jaarrekening

> Geconsolideerde balans
per 31 december 2013

> Geconsolideerde
winst-en-verliesrekening
over 2013

> Geconsolideerd
kasstroomoverzicht 2013

> Algemene toelichting

Toelichting op de
geconsolideerde balans

> Toelichting op de
geconsolideerde
winst-en-verliesrekening

> Toelichting op het
geconsolideerd
kasstroomoverzicht

**Vennootschappelijke
jaarrekening** >

Overige gegevens >

Overige effecten

	2013	2012
Aandelen	117.061	56.365
Obligaties	147.917	238.141
Balans per 31 december	264.978	294.506

Aandelen

	2013	2012
Balans per 1 januari	56.365	50.382
Aankopen	135.019	225
	191.384	50.607
Verkopen	84.815	1.173
	106.569	49.434
Gerealiseerde koersresultaten bij verkoop	15.685	390
Ongerealiseerde koersresultaten	-	149
Ongerealiseerde koersverliezen/ winsten naar vermogen	-3.895	4.713
Ongerealiseerde koersverliezen/ winsten naar belastinglatentie	-1.298	1.679
Balans per 31 december	117.061	56.365

Ultimo 2013 is 29% belegd in aandelenfondsen en 71% in aandelen met als onderliggende waarde obligatiefondsen. De (geamortiseerde) kostprijs van de aandelen bedraagt € 112.390 (v.j. € 46.501). De aandelen zijn niet genoteerd.

**Bericht van de Raad
van Commissarissen** >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

**Geconsolideerde
jaarrekening**

- > Geconsolideerde balans per 31 december 2013
- > Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2013
- > Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2013
- > Algemene toelichting

Toelichting op de geconsolideerde balans

- > Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening
- > Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht

**Venootschappelijke
jaarrekening** >

Overige gegevens >

Onderstaande tabel toont de aandelen per 31 december 2013:

	Balans waarde ultimo 2012	Aan- kopen/ verkopen	Winst/ verlies	Balans waarde ultimo 2013
Aandelenportefeuille				
BGI Europe EX-UK Index	16.520	-17.743	1.223	-
BGI UK Index Sub-Fund	8.890	-9.255	365	-
BGI Japan Index	2.985	-3.596	611	-
BGI Pacific RIM Index	2.116	-2.208	92	-
Ishares S&P 500 Index Fund	19.169	-22.204	3.035	-
SNS Euro Obligatiefonds	6.685	-6.411	-274	-
Delta Lloyd Sub-Sovereign Bond Fund	-	20.193	331	20.524
DL Corporate Bond Fund	-	40.324	1.846	42.170
DL Coll Bond	-	20.104	171	20.275
DL Global EQ	-	31.000	3.092	34.092
Totaal	56.365	50.204	10.492	117.061

Obligaties

	2013	2012
Balans per 1 januari	238.141	247.464
Aankopen	33.933	12.861
	272.074	260.325
Verkopen	104.580	-
Aflossingen	26.042	21.180
	141.452	239.145
Gerealiseerde koersresultaten bij verkoop	7.692	-
Agio ten laste van het resultaat	-1.227	-1.004
Balans per 31 december	147.917	238.141

De beurswaarde van de obligaties bedraagt ultimo 2013 € 154.566 (v.j. € 258.635).

De modified duration van de obligatieportefeuille is 2,49 ultimo 2013 (v.j. 3,38).

Onderstaande tabel toont de verdeling van kredietrisico's van de obligatieportefeuille op balanswaarde:

	Rating AA	Rating AAA	Totaal
Classificatie			
Financial	7.942	14.632	22.574
Government	7.287	76.378	83.665
Semi-Government	8.151	33.527	41.678
Totaal	23.380	124.537	147.917

**Bericht van de Raad
van Commissarissen** >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

Geconsolideerde jaarrekening

> Geconsolideerde balans
per 31 december 2013

> Geconsolideerde
winst-en-verliesrekening
over 2013

> Geconsolideerd
kasstroomoverzicht 2013

> Algemene toelichting

Toelichting op de
geconsolideerde balans

> Toelichting op de
geconsolideerde
winst-en-verliesrekening

> Toelichting op het
geconsolideerd
kasstroomoverzicht

**Vennootschappelijke
jaarrekening** >

Overige gegevens >

4 Derivaten € 104 (v.j. € 196)

	2013	2012
Balans per 1 januari	196	-
Waarde ten tijde van afwikkeling valutacontracten	-1.147	781
Gerealiseerde koerswinsten afgewikkelde contracten	951	-49
Ongerealiseerde koerswinsten lopende contracten	104	196
Herrubricering van resp. naar schulden	-	-732
Balans per 31 december	104	196

De valutatermijncontracten hebben betrekking op de dollar, het Britse pond en de Japanse yen en hebben een looptijd van minder dan één jaar. Deze zijn afgesloten in 2013. De valutatermijncontracten zijn afgesloten om de valutarisico's op aandelen te neutraliseren. De vreemde-valuta-exposures zijn nagenoeg geheel afgedekt. De gerealiseerde koerswinsten ontstaan door schommelingen in de valutatermijnkoersen. Voor een omschrijving van de marktrisico's van de financiële activa wordt verwezen naar de paragraaf risicobeheer.

5 Vorderingen € 220.881 (v.j. € 195.823)

Vorderingen uit directe verzekering en herverzekering

De vorderingen uit directe verzekering en herverzekering en de overige vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar. De vorderingen uit herverzekering bestaan voor 70% uit een vordering op een viertal debiteuren. Dit betreffen andere verzekeringmaatschappijen. Overige concentraties doen zich niet voor.

Voor dubieuze vorderingen is de volgende voorziening opgenomen:

	2013	2012
Balans per 1 januari	11.274	6.116
Voorziening uit de nieuwe enititeiten	3.059	-
Afgeboekte vorderingen	-122	-211
	14.211	5.905
Toevoeging ten laste van de winst-en-verliesrekening	-664	5.369
Balans per 31 december	13.547	11.274

De voorziening is bepaald op basis van ouderdom van de vorderingen en direct op de betreffende vorderingen in mindering gebracht. DAS Holding N.V. heeft geen significante concentraties van kredietrisico. De voorziening is getroffen voor individuele verzekeringnemers (€ 729), tussenpersonen (€ 399) en deurwaardersdiensten (€ 12.419).

Derdengelden / onderhanden werk

Het derdengelden / onderhanden werk kan als volgt worden toegelicht:

	2013	2012
Verschotten voor cliënten	74.538	62.755
Vergoeding eigen diensten (onderhanden werk)	131.936	101.653
	206.474	164.408
Af: saldering met derdengelden (per opdrachtgever)	52.286	35.446
Af: voorziening voor dubieuze posten	11.949	9.718
	142.239	119.244

**Bericht van de Raad
van Commissarissen** >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

**Geconsolideerde
jaarrekening**

- > Geconsolideerde balans
per 31 december 2013
- > Geconsolideerde
winst-en-verliesrekening
over 2013
- > Geconsolideerd
kasstroomoverzicht 2013
- > Algemene toelichting

Toelichting op de
geconsolideerde balans

- > Toelichting op de
geconsolideerde
winst-en-verliesrekening
- > Toelichting op het
geconsolideerd
kasstroomoverzicht

**Vennootschappelijke
jaarrekening** >

Overige gegevens >

7 Groepsvermogen € 213.017 (v.j. € 194.893)

Overeenkomstig art. 2:411 BW wordt het groepsver-
mogen hier niet verder uitgesplitst. Voor een specificatie
van het groepsvermogen wordt verwezen naar de
toelichting op de vennootschappelijke jaarrekening.

8 Voorzieningen € 235.225 (v.j. € 238.363)

	2013	2012
Voorziening voor te betalen schade	188.825	176.996
Voorziening voor niet-verdiende premies	33.059	45.736
Overige voorzieningen	13.341	15.631
	235.225	238.363

**Voorziening voor niet-verdiende premies/
voorziening voor te betalen schade/uitkeringen**

Het verloop van de technische voorzieningen is als volgt:

	Voorziening voor te betalen schade		Voorziening voor niet- verdiende premies	
	2013	2012	2013	2012
Balans per 1 januari	176.996	175.180	45.736	45.345
Betalingen/premies < boekjaar	-51.189	-49.222	-45.736	-45.345
Vrijval risicomarge	-8.197	-11.208	-	-
Afwikkelingsresultaten < boekjaar	-2.712	-1.676	-	-
Balans voorziening < boekjaar	114.898	113.074	-	-
Dotatie voor boekjaar	73.927	63.922	33.059	45.736
Balans per 31 december	188.825	176.996	33.059	45.736

Bericht van de Raad van Commissarissen >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

Geconsolideerde jaarrekening

- > Geconsolideerde balans per 31 december 2013
- > Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2013
- > Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2013
- > Algemene toelichting
- Toelichting op de geconsolideerde balans
- > Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening
- > Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Vennootschappelijke jaarrekening >

Overige gegevens >

De looptijd van de voorziening voor niet-verdiende premies en voor te betalen schaden/uitkeringen kan als volgt worden weergegeven:

	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Premie	33.059	-	-	33.059
Schade	62.859	95.427	30.539	188.825
Totaal	95.918	95.427	30.539	221.884

De verdeling van de looptijd van de technische voorziening voor te betalen schade is gebaseerd op de verwachte toekomstige betalingen aan de hand van historische betaalpatronen. Er is geen sprake van herverzekering. In de voorziening voor te betalen schaden is het bedrag voor te betalen schadebehandelingskosten bepaald op basis van de gemiddelde schadeafwikkelingstermijn voor de te onderscheiden schaden. Hierbij is rekening gehouden met alle toekomstige kosten van deze schaden inclusief toekomstige prijsontwikkelingen. De voorziening is gewaardeerd tegen kostprijs en is bepaald op basis van een 90% betrouwbaarheidsinterval. Op basis van dit betrouwbaarheidsinterval is een risicomarge opgenomen in de voorziening. De premievoorziening is bepaald op basis van nettopremies. Onder nettopremies wordt verstaan de brutopremies onder aftrek van provisie en tekencommissie.

Overige voorzieningen

Deze bestaan uit:

	2013	2012
Pensioenvoorziening	1.054	1.752
Latente belastingverplichtingen	11.303	12.856
Jubiläumvoorziening	876	914
Huurverplichtingen	-	68
Deelnemingen	108	41
	13.341	15.631

Pensioenvoorziening

Het verloop van de pensioenvoorziening is als volgt:

	2013	2012
Balans per 1 januari	1.752	2.454
Vrijval/dotatie in het jaar	-698	-702
Balans per 31 december	1.054	1.752

De pensioenvoorziening bestaat uit de volgende rechten en verplichtingen:

	2013	2012
VUT	160	471
Indexatie	745	1.106
Waardeoverdrachten	83	140
Backservice eindloonregeling	66	35
	1.054	1.752

Van de pensioenvoorziening heeft € 0 een looptijd langer dan één jaar (v.j. € 154).

**Bericht van de Raad
van Commissarissen** >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

**Geconsolideerde
jaarrekening**

- > Geconsolideerde balans per 31 december 2013
- > Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2013
- > Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2013
- > Algemene toelichting

Toelichting op de geconsolideerde balans

- > Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening
- > Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht

**Vennootschappelijke
jaarrekening** >

Overige gegevens >

9 Langlopende schulden € 4.745 (v.j. € 6.720)

Schulden aan kredietinstellingen

Het verloop van de schulden aan kredietinstellingen is als volgt:

	2013	2012
Balans per 1 januari	23.596	26.447
Opgenomen leningen boekjaar	14.731	3.262
Aflossingen	-5.112	-6.113
Balans per 31 december	33.215	23.596

De looptijd van de leningen kan als volgt worden weergegeven:

	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Aflossingen op leningen	5.135	4.745	-	9.880
Rekening-courant krediet	23.335	-	-	23.335
	28.470	4.745	-	33.215

De schulden aan kredietinstellingen bestaan uit diverse roll-over-leningen en rekening-courantfaciliteiten.

De belangrijkste leningvoorwaarden zijn:

Opgenomen leningen

In 2013 is naar aanleiding van de acquisitie van de Sensus Groep B.V. een lening opgenomen van € 3.500. Voor alle acquisities zijn afzonderlijke financieringen aangegaan, die vergelijkbare leningsvoorwaarden bevatten. De roll-over-leningen worden in halfjaarlijkse termijnen afgelost. De aflossing voor 2014 bedraagt € 5.125. Over de leningen is een interest verschuldigd gelijk aan de 1-maands Euribor vermeerderd met een marge. De van toepassing zijnde interestmarge is voor

een deel van de leningen afhankelijk van de leverage ratio die op het geconsolideerde niveau van DAS Legal Finance B.V. op halfjaarlijkse basis wordt vastgesteld. De leverage ratio wordt gedefinieerd als totale schuld/EBITDA. De van toepassing zijnde interestmarge is gemaximeerd tot 2,0%.

Rekening-courant krediet

DAS Legal Finance B.V. beschikt over een bancaire werkkapitaalfaciliteit met een limiet van € 30.500. Deze financiering heeft als voornaamste doel het verstrekken van werkkapitaal aan de deurwaarders-werkmaatschappijen en Bos Incasso BV. DAS Legal Finance B.V. en deze werkmaatschappijen hebben voor deze financiering een hoofdelijkheidsverklaring afgegeven.

De van toepassing zijnde interest op deze faciliteit op jaarbasis is gelijk aan de 1-maands Euribor vermeerderd met een marge en liquiditeitspremie. DAS Legal Finance B.V. loopt renterisico over deze schulden: de Euribor is variabel. Tot een bedrag van € 15.000 is het renterisico over de leningen en rekening-courantfaciliteit afgedekt met meerdere 'Interest Rate Swaps' waarbij de rente vastgezet is op 1,4% en 1,7%. De Cap-premie wordt maandelijks achteraf voldaan.

Verstreckte zekerheden

Tot meerdere zekerheid zijn verpandingen van de huidige en toekomstige vorderingen, onderhanden werk, rekening-courantsaldi, voorraden, inventaris en bedrijfs-uitrusting van DAS Legal Finance B.V. en haar dochters gegeven, en van alle (certificaten van) aandelen van de overgenomen partijen.

**Bericht van de Raad
van Commissarissen**

Bestuursverslag

Kerncijfers

**Geconsolideerde
jaarrekening**

- Geconsolideerde balans per 31 december 2013
- Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2013
- Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2013
- Algemene toelichting
 - Toelichting op de geconsolideerde balans
- Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening
- Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht

**Vennootschappelijke
jaarrekening**

Overige gegevens

**10 Kortlopende schulden € 188.824
(v.j. € 145.129)**

Schulden uit directe verzekeringen

De schulden uit directe verzekering hebben een looptijd korter dan één jaar.

Overige schulden en overlopende passiva

De overige schulden en overlopende passiva kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2013	2012
Overige schulden	31.264	27.366
Overlopende passiva	32.757	19.765
	64.021	47.131

De overige schulden kunnen als volgt worden uitgesplitst:

	2013	2012
Crediteuren	2.563	1.698
Vennootschapsbelasting	4.835	3.525
Belastingen en sociale lasten	9.129	6.850
Pensioenpremie	231	1.044
Badwill	-	187
Schulden aan opdrachtgevers	8.805	7.402
Personeelskosten	4.261	5.342
Griffierecht	135	521
Overige	1.305	797
	31.264	27.366

De overlopende passiva kunnen als volgt worden uitgesplitst:

	2013	2012
Winstcommissies	3.545	7.630
Vakantiegeld- en -dagenverplichting	3.982	3.763
Nog te betalen bedrijfskosten	2.340	3.621
Nog te betalen aan toeslagen- depot t.b.v. indexatie	15.000	-
Te betalen earn-out	3.205	-
Overige	4.685	4.751
	32.757	19.765

Alle schulden en overlopende passiva hebben een looptijd korter dan één jaar, met uitzondering van badwill. Badwill valt vrij ten gunste van het resultaat in drie jaar.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De niet uit de balans blijvende verplichtingen zijn in te delen in drie tijdvakken:

	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Huurverplichtingen	7.851	29.527	26.431	63.809
Lease van kantooruitrusting	3.428	3.526	-	6.954
Sponsor- verplichtingen	163	-	-	163
Totaal	11.442	33.053	26.431	70.926

De huurverplichtingen lopen nog voor een periode van 1 tot 10 jaar. In 2013 is er € 3.011 aan leasetermijnen betaald.

Voor de betalingsverplichting van de huursom zijn bankgaranties afgegeven van € 1.209.

Bericht van de Raad van Commissarissen >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

Geconsolideerde jaarrekening

- > Geconsolideerde balans per 31 december 2013
- > Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2013
- > Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2013
- > Algemene toelichting

Toelichting op de geconsolideerde balans

- > Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening
- > Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Vennootschappelijke jaarrekening >

Overige gegevens >

liquiditeiten beschikbaar te hebben om aan haar verplichtingen te voldoen wanneer deze verschuldigd zijn.

Operationeel risico

Proceseigenaren zijn primair verantwoordelijk voor het beheersen van de risico's. De risico's en beheersing-maatregelen zijn beschreven en worden gemonitord, op het hoogste niveau door het Risicobeheerteam. De operationale risico's zijn per kwartaal met gebruik-making van de relevante kengetallen in het operationeel riskteam besproken.

ALM

In het kader van het ALM-beleid van DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. wordt ernaar gestreefd de duration van de activa en passiva zoveel mogelijk in overeenstemming te brengen om een mismatch van kasstromen te voorkomen. Dit betekent dat de duration van de beleggingsportefeuille wordt verkort. Ook is het beleid een vaste beleggingsmix aan te houden met een stabiele kasstroom.

- > Geconsolideerde balans per 31 december 2013
- > Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2013
- > Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2013
- > Algemene toelichting
- > Toelichting op de geconsolideerde balans
- Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening
- > Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening

x € 1.000

1 Omzet € 275.843 (v.j. € 275.969)

De omzet is opgebouwd uit de volgende componenten:

	2013	2012
Premie-inkomen		
• Verzekeringen	103.060	110.862
• Herverzekeringen	104.775	98.667
Inkomsten incasso, deurwaarders en creditmanagement	65.513	64.229
Overige baten	2.495	2.211
	275.843	275.969

Alle premies zijn geboekt op verzekeringsovereenkomsten gesloten in Nederland en betreffen uitsluitend rechtsbijstandverzekeringen. Van de inkomsten incasso, deurwaarders en creditmanagement heeft € 577 betrekking op factoringomzet uit Duitsland.

2 Opbrengsten uit beleggingen € 31.760 (v.j. € 10.083)

	2013	2012
Gerealiseerde koersresultaten	24.328	340
Ongerealiseerde koersresultaten	104	345
Waardeverandering beleggingen (afschrijving op agio)	-1.227	-1.004
Ontvangen interest	7.488	9.789
Ontvangen dividend	1.067	613
	31.760	10.083

De ongerealiseerde koersresultaten beleggingen 2013 betreft koersresultaten van lopende valutatermijncontracten. De gerealiseerde koersresultaten hebben betrekking op resultaten van de afgewikkelde valuta-termijncontracten en resultaten op verkopen van beleggingen. De opbrengsten uit beleggingen die zijn toegerekend aan de technische rekening zijn bepaald op basis van de gemiddelde verhouding van de technische voorzieningen ten opzichte van de beleggingen. De reden hiervoor is dat het surplus aan beleggingen wordt gezien als zijnde dekking voor overige schulden en voorzieningen.

3 Wijziging voorziening voor niet-verdiende premies € 12.677 (v.j. € -391)

	2013	2012
Verzekeringen	11.906	461
Herverzekeringen	771	-852
	12.677	-391

**Bericht van de Raad
van Commissarissen** >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

Geconsolideerde jaarrekening

- > Geconsolideerde balans
per 31 december 2013
- > Geconsolideerde
winst-en-verliesrekening
over 2013
- > Geconsolideerd
kasstroomoverzicht 2013
- > Algemene toelichting
- > Toelichting op de
geconsolideerde balans
- Toelichting op de
geconsolideerde
winst-en-verliesrekening
- > Toelichting op het
geconsolideerd
kasstroomoverzicht

**Vennootschappelijke
jaarrekening** >

Overige gegevens >

4 Verzekeringstechnische lasten € 114.581 (v.j. € 98.917)

De verzekeringstechnische lasten zijn als volgt tot stand gekomen:

	2013	2012
Verzekeringen		
Schadekosten	51.597	51.799
Wijziging voorziening voor te betalen schaden/uitkeringen	5.040	-680
	56.637	51.119
Herverzekeringen		
Schadekosten	51.154	45.302
Wijziging voorziening voor te betalen schaden/uitkeringen	6.790	2.496
	57.944	47.798
	114.581	98.917

De verzekeringstechnische lasten bevatten de volgende uitloopresultaten:

	<2010	2010	2011	2012	2013
Ontwikkeljaar					
2010	5.965	-	-	-	-
2011	2.223	327	-	-	-
2012	3.243	-1.181	-385	-	-
2013	5.022	148	-359	-2.100	-
Totale uitloop	16.453	-706	-744	-2.100	-
Technisch resultaat	-	30.710	27.996	26.831	-
Uitlooperpercentage	-	-2,3%	-2,7%	-7,8%	-
Vrijval marge	1.789	1.103	1.916	3.389	-

De vrijval in de voorzieningen worden met name veroorzaakt door positieve uitloopresultaten van IBNR-zaken. De methodiek voor de berekening van de schadevoorziening werkt op basis van evenementsjaar en homogene risicogroepen. Hierboven worden de uitloopresultaten en de vrijvalmarge per schadejaar weergegeven.

Bericht van de Raad van Commissarissen >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

Geconsolideerde jaarrekening

- > Geconsolideerde balans per 31 december 2013
- > Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2013
- > Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2013
- > Algemene toelichting
- > Toelichting op de geconsolideerde balans
- Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening
- > Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Vennootschappelijke jaarrekening >

Overige gegevens >

5 Bedrijfskosten € 171.053 (v.j. € 155.125)

	2013	2012
Bedrijfskosten voor verzekeringen	53.321	44.054
Bedrijfskosten voor herverzekeringen	49.776	46.255
Bedrijfskosten incasso, deurwaarders en creditmanagement	63.875	60.364
Overige bedrijfskosten	4.081	4.452
	171.053	155.125

De bedrijfskosten zijn als volgt samengesteld:

	2013	2012
Provisie	61.611	65.195
Tekencommissie	7.082	7.445
Personeelskosten	66.183	47.603
Overige beheerskosten	25.792	25.405
Afschrijvingen immateriële vaste activa	5.598	5.213
Afschrijvingen materiële vaste activa	4.787	4.264
	171.053	155.125

In de overige beheerskosten is een bedrag opgenomen van € 555 vanwege de opheffing van DAS Consultancy en Detachering Rotterdam B.V. Hierin is de afboeking van de negatieve nettovermogenswaarde van € 1.665 en de afboeking van de vordering van € 2.220 van DAS Legal Finance B.V. op genoemde deelneming opgenomen.

In de overige beheerskosten is een bedrag opgenomen van € 739 voor accountantskosten (Pricewaterhouse-Coopers Accountants N.V.). Dit bedrag is als volgt samengesteld:

	2013	2012
Audit services	500	357
Audit-related services	33	103
Tax services	59	76
Other services	147	80
	739	616

Personeelskosten:

	2013	2012
Salarissen	88.158	83.738
Sociale lasten	12.370	11.724
Pensioenlasten	22.096	5.261
Overige personeelskosten	7.391	8.372
	130.015	109.095
Af: toegerekend aan schaden	63.832	61.492
Totaal verantwoord onder bedrijfskosten	66.183	47.603

Bestuurdersbeloning

Aangezien de bestuurdersbeloning herleidbaar is tot een enkele natuurlijke persoon, is deze niet afzonderlijk gepresenteerd.

**Bericht van de Raad
van Commissarissen** >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

**Geconsolideerde
jaarrekening**

- > Geconsolideerde balans per 31 december 2013
- > Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2013
- > Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2013
- > Algemene toelichting
- > Toelichting op de geconsolideerde balans
- Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening
- > Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht

**Vennootschappelijke
jaarrekening** >

Overige gegevens >

De pensioenlast is als volgt bepaald:

	2013	2012
Toegezegde storting		
toeslagendepot t.b.v. indexatie	15.000	-
Nettopensioenkosten (premies)	6.282	4.589
Vut-uitkeringen	205	376
Overige lasten	609	296
	22.096	5.261

De meeste van de tot de consolidatiekring behorende entiteiten van de incasso-business-units hebben een pensioenregeling op basis van een beschikbare premie-regeling, waarbij de premies in het resultaat worden verantwoord op het moment dat ze verschuldigd zijn.

Enkele van de tot de consolidatiekring behorende entiteiten van de incasso-business-units hebben in 2009 een toegezegde pensioenregeling afgesloten waarop de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing zijn en waarvoor op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringmaatschappijen worden betaald door de vennootschap. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruit-betaalde premies worden opgenomen als overlopende activa als dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Voor bestaande verplichtingen (anders dan de te betalen premies) tegenover de pensioenuitvoerder en/of werknemers wordt een voorziening opgenomen.

Dit betreft een voorziening voor:

- de verplichting van de vennootschap tot het verrichten van extra betalingen of herstellpremies door een lage dekkingsgraad van het pensioenfonds;
- extra pensioenaanspraken die voortvloeien uit door de vennootschap toegezegde toekomstige salarisverhogingen (bijvoorbeeld voortkomend uit cao-afspraken) bij een eindloonregeling;
- onvoorwaardelijke nog niet gefinancierde indexaties;
- nadelen van individuele waardeoverdrachten die ten laste komen van de vennootschap.

Daarnaast neemt de vennootschap een vordering op voor:

- toegezegde restituties door een hoge dekkingsgraad van het pensioenfonds;
- overrente of winstdeling die overeenkomstig de bepalingen in een verzekeringscontract beschikbaar komen voor de vennootschap;
- voordelen van individuele waardeoverdrachten die ten gunste komen van de vennootschap.

De pensioenvoorziening of -vordering wordt op basis van de beste schatting gewaardeerd. Hierbij is de verplichting gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. Als disconteringsvoet voor het contant maken is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties genomen. Als de periode waarover de uitgaven contant worden gemaakt niet langer is dan een jaar, is de verplichting niet tegen de contante waarde opgenomen.

Toevoegingen aan en vrijval van pensioenvoorzieningen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

**Bericht van de Raad
van Commissarissen** >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

**Geconsolideerde
jaarrekening**

- > Geconsolideerde balans per 31 december 2013
- > Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2013
- > Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2013
- > Algemene toelichting
- > Toelichting op de geconsolideerde balans
- Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening
- > Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht

**Vennootschappelijke
jaarrekening** >

Overige gegevens >

Het gemiddeld aantal werknemers op fulltime basis (er zijn geen werknemers buiten Nederland werkzaam) voor 2013 bedraagt 1.812 (v.j. 1.706) en is als volgt opgebouwd:

	2013	2012
Verzekeringsactiviteiten	987	997
Incassoactiviteiten	825	709
	1.812	1.706

6 Resultaat deelnemingen € -40 (v.j. € 284)

Dit betreft het resultaat van Sekundi C.V.B.A. in België en B.V.B.A. Kuik & Partners Creditmanagement (€ 28) en DAS Financial Services B.V. (€ -68).

7 Belastingen € 8.930 (v.j. € 8.469)

De belastingen over het resultaat kunnen als volgt worden toegelicht:

	2013	2012
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	34.646	31.619
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	8.930	8.469
Effectief belastingtarief	25,8%	26,8%
Toepasselijk belastingtarief	25,0%	25,0%

Het verschil tussen het effectief en toepasselijk tarief wordt veroorzaakt door het effect van zogenoemde permanente verschillen, bijvoorbeeld niet-afrekbare acquisitiekosten, afschrijvingskosten goodwill bij aandelentransacties, beperkt afrekbare kosten voor voedsel en dergelijke en de deelnemingsvrijstelling.

De belastingen zijn als volgt opgebouwd:

	2013	2012
Acute belastingdruk	12.505	6.918
Mutatie in de latente belastingverplichting/vordering	-3.575	1.551
	8.930	8.469

**Bericht van de Raad
van Commissarissen** >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

Geconsolideerde jaarrekening

- > Geconsolideerde balans per 31 december 2013
- > Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2013
- > Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2013
- > Algemene toelichting
- > Toelichting op de geconsolideerde balans
- > Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening

Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht

**Vennootschappelijke
jaarrekening** >

Overige gegevens >

Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de groep, met uitzondering van een bedrag van € 29.774 (v.j. € 17.589). Voor € 1.209 is een bankgarantie afgegeven voor de betalingsverplichting van de huursom en voor een bedrag van € 28.565 (v.j. € 16.490) geldt een bewaarplicht voor betalingsverplichtingen tegenover opdrachtgevers.

Onder de investeringen in materiële vaste activa zijn alleen de investeringen opgenomen waarvoor in 2013 liquide middelen zijn uitgegeven. Er zijn geen investeringen verricht door financial leasing.

Bericht van de Raad
van Commissarissen >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

Geconsolideerde
jaarrekening >

**Vennootschappelijke
jaarrekening**

Vennootschappelijke balans
per 31 december 2013

- > Vennootschappelijke winst-en-verliesrekening over 2013
- > Algemene toelichting
- > Toelichting op de vennootschappelijke balans
- > Toelichting op de vennootschappelijke winst-en-verliesrekening

Overige gegevens >

52

Vennootschappelijke balans per 31 december 2013

Activa

voor winstbestemming, x € 1.000

	2013	2012
1 Financiële vaste activa		
Beleggingen in groepsmaatschappijen	213.375	166.684
Vorderingen op groepsmaatschappijen	-	21.682
	<u>213.375</u>	<u>188.366</u>
Vorderingen	258	138
2 Liquide middelen	7	4
Totaal activa	<u>213.640</u>	<u>188.508</u>

Bericht van de Raad
van Commissarissen >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

Geconsolideerde
jaarrekening >

**Vennootschappelijke
jaarrekening**

Vennootschappelijke balans
per 31 december 2013

- > Vennootschappelijke
winst-en-verliesrekening
over 2013
- > Algemene toelichting
- > Toelichting op de
vennootschappelijke balans
- > Toelichting op de
vennootschappelijke
winst-en-verliesrekening

Overige gegevens >

Vennootschappelijke balans per 31 december 2013

Passiva

voor winstbestemming, x € 1.000

	2013	2012
3 Eigen vermogen		
Gepaatst kapitaal	32.300	32.300
Nog te storten	20.456	20.456
Gepaatst en gestort kapitaal	11.844	11.844
Agioreserve	9.746	9.746
Herwaarderingsreserve	3.503	7.398
Overige reserves	153.461	134.604
Onverdeelde winst	25.274	23.057
	203.828	186.649
4 Voorzieningen	2.688	1.697
5 Kortlopende schulden		
Schulden aan groepsmaatschappijen	6.899	-
Overige schulden	225	162
	7.124	162
Totaal passiva	213.640	188.508

Bericht van de Raad
van Commissarissen >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

Geconsolideerde
jaarrekening >

**Vennootschappelijke
jaarrekening**

> Vennootschappelijke balans
per 31 december 2013

Vennootschappelijke
winst-en-verliesrekening
over 2013

> Algemene toelichting

> Toelichting op de
vennootschappelijke balans

> Toelichting op de
vennootschappelijke
winst-en-verliesrekening

Overige gegevens >

Vennootschappelijke winst-en-verliesrekening over 2013

x € 1.000	2013	2012
Resultaat groepsmaatschappijen na belastingen	25.395	23.142
Overige resultaten na belasting	-121	-85
	25.274	23.057

Bericht van de Raad
van Commissarissen >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

Geconsolideerde
jaarrekening >

Vennootschappelijke
jaarrekening

> Vennootschappelijke balans
per 31 december 2013

> Vennootschappelijke
winst-en-verliesrekening
over 2013

Algemene toelichting

> Toelichting op de
vennootschappelijke balans

> Toelichting op de
vennootschappelijke
winst-en-verliesrekening

Overige gegevens >

Algemene toelichting

Activiteiten

De activiteiten van de vennootschap bestaan voornamelijk uit het deelnemen in groepsmaatschappijen en het uitvoeren van holdingactiviteiten. DAS Holding N.V. is gevestigd aan De Entree 222, 1101 EE te Amsterdam.

Groepsstructuur

De vennootschap is 100% aandeelhouder van DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V., DAS Support B.V. en DAS Legal Finance BV; alle vennootschappen zijn gevestigd te Amsterdam.

Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig de bepalingen voor de jaarrekening, zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Vergelijking met voorgaand jaar

Er zijn geen wijzigingen in de waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen ten opzichte van vorig jaar.

Grondslagen van waardering van activa en passiva

Algemeen

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Als geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Financiële vaste activa

Beleggingen in groepsmaatschappijen

Deelnemingen in groepsmaatschappijen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Als de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Als en voor zover DAS Holding N.V. in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, worden deze verplichtingen opgenomen onder schulden aan groepsmaatschappijen. De resultaten van de groepsmaatschappijen worden als resultaat groepsmaatschappijen verantwoord.

**Bericht van de Raad
van Commissarissen** >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

**Geconsolideerde
jaarrekening** >

**Vennootschappelijke
jaarrekening**

- > Vennootschappelijke balans
per 31 december 2013
- > Vennootschappelijke
winst-en-verliesrekening
over 2013

Algemene toelichting

- > Toelichting op de
vennootschappelijke balans
- > Toelichting op de
vennootschappelijke
winst-en-verliesrekening

Overige gegevens >

Grondslagen van resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengsten van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. Resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; verliezen worden genomen zodra zij voorzienbaar zijn.

De belastingen naar de winst zijn berekend volgens de geldende belastingtarieven. Dit houdt in dat rekening wordt gehouden met latente belastingen.

Belastingen

DAS Holding N.V. vormt samen met DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V., DAS Support B.V., DAS Legal Finance B.V., De Wit Vissers Incasso Holding B.V. en DAS Incasso Arnhem B.V. een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. Uit dien hoofde is de vennootschap aansprakelijk voor alle fiscale verplichtingen die binnen de fiscale eenheid ontstaan.

Bericht van de Raad
van Commissarissen >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

Geconsolideerde
jaarrekening >

**Vennootschappelijke
jaarrekening**

- > Vennootschappelijke balans per 31 december 2013
- > Vennootschappelijke winst-en-verliesrekening over 2013
- > Algemene toelichting

Toelichting op de
vennootschappelijke balans

- > Toelichting op de
vennootschappelijke
winst-en-verliesrekening

Overige gegevens >

Toelichting op de vennootschappelijke balans

x € 1.000

1 Financiële vaste activa € 213.375 (v.j. € 188.366)

Het verloop van de waarde van de beleggingen in groepsmaatschappijen kan als volgt worden gespecificeerd:

	2013	2012
Balans per 1 januari	166.684	156.791
Resultaat boekjaar	25.395	23.142
Correctie resultaat boekjaar over negatief eigen vermogen		
DAS Support B.V.	991	1.438
Dividenduitkering	-13.500	-19.400
Kapitaalstorting DAS Holding N.V.	37.700	-
Mutatie herwaarderingsreserve	-3.895	4.713
Balans per 31 december	213.375	166.684

De dividenduitkering bestaat uit het dividend dat is uitgekeerd in overeenstemming met de winstbestemming van 2012 (€ 13.500). De deelnemingen zijn gekocht in de vorm van aandelen, certificaten van aandelen en andere vormen van deelneming in groepsmaatschappijen.

Het verloop van de vorderingen op groepsmaatschappijen kan als volgt worden toegelicht:

	2013	2012
Balans per 1 januari	21.682	7.296
Kapitaalstorting DAS Holding N.V.	-37.700	-700
Dividenduitkering DAS		
Rechtsbijstand N.V.	13.500	19.400
Dividenduitkering aandeelhouders	-4.200	-4.200
Doorbelastingen van DAS		
Rechtsbijstand N.V.	-181	-114
Herrubricering naar schulden aan groepsmaatschappijen	6.899	-
Balans per 31 december	-	21.682

Als vergoeding voor de vorderingen op groepsmaatschappijen wordt een marktconform rente percentage gehanteerd (gemiddeld 2,35%; v.j.: 2,21%). Om de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten van DAS Support B.V. te waarborgen, heeft DAS Holding N.V. verklaard dat zij haar vordering op DAS Support B.V. niet eerder op zal eisen voordat er voldoende vermogen in deze vennootschap aanwezig is. In 2013 is een agiostorting van € 37.700 verricht voor DAS Legal Finance B.V..

Bericht van de Raad van Commissarissen >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

Geconsolideerde jaarrekening >

Vennootschappelijke jaarrekening

> Vennootschappelijke balans per 31 december 2013

> Vennootschappelijke winst-en-verliesrekening over 2013

> Algemene toelichting

Toelichting op de vennootschappelijke balans

> Toelichting op de vennootschappelijke winst-en-verliesrekening

Overige gegevens >

2 Liquide middelen € 7 (v.j. € 4)

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de vennootschap.

3 Eigen vermogen € 203.828 (v.j. € 186.649)

Geplaatst en gestort aandelenkapitaal

	2013	2012
Balans per 1 januari	11.844	11.844
Wijziging aandelenkapitaal	-	-
Balans per 31 december	11.844	11.844

Het geplaatste aandelenkapitaal betreft 702.172 gewone aandelen van nominaal € 46, waarop 36,67% opgevraagd en gestort is.

Agioreserve

De agioreserve is in 2013 en 2012 ongewijzigd gebleven.

	2013	2012
Balans per 1 januari	9.746	9.746
Aanpassing nominale waarde kapitaal	-	-
Balans per 31 december	9.746	9.746

Herwaarderingsreserve

Het verloop van deze reserve is als volgt:

	2013	2012
Balans per 1 januari	7.398	2.685
Herwaardering beleggingen	-3.895	4.713
Balans per 31 december	3.503	7.398

Overige reserves

	2013	2012
Balans per 1 januari	134.604	111.484
Winstverdeling	18.857	23.120
Balans per 31 december	153.461	134.604

Onverdeelde winst

	2013	2012
Balans per 1 januari	23.057	27.320
Dividenduitkering	-4.200	-4.200
Overboeking naar de overige reserves	-18.857	-23.120
Onverdeelde winst boekjaar	25.274	23.057
Balans per 31 december	25.274	23.057

Solvabiliteit (Solvency I)

	2013	2012
Vereist marge op basis van de premie	36.508	34.751
Aanwezige marge	112.215	117.255
Wettelijke solvabiliteitsmarge (voor winstbestemming)	307,4%	337,4%
Noodzakelijk geachte solvabiliteitsmarge	175,0%	175,0%

De solvabiliteitsratio heeft betrekking op de rechtsbijstand. De directie streeft naar een minimale solvabiliteit van 175%. Dit wordt voldoende geacht wegens het verzekeringstechnische en voorzieningenbeleid. Deze solvabiliteit is bepaald aan de hand van ALM-studies waarbij gekeken wordt naar de duration van de activa en de verplichtingen in samenhang met het

**Bericht van de Raad
van Commissarissen** >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

**Geconsolideerde
jaarrekening** >

**Vennootschappelijke
jaarrekening**

> Vennootschappelijke balans
per 31 december 2013

> Vennootschappelijke
winst-en-verliesrekening
over 2013

> Algemene toelichting

Toelichting op de
vennootschappelijke balans

> Toelichting op de
vennootschappelijke
winst-en-verliesrekening

Overige gegevens >

dividendbeleid, rekening houdend met schokken in relatie tot de waarden van de aandelen en de rentestand.

Na winstbestemming 2013 (€ 15.750 dividend) zou de solvabiliteit uitkomen op 295,9%.

4 Voorzieningen € 2.688 (v.j. € 1.697)

Voorziening over negatief eigen vermogen deelneming

Dit betreft het negatieve eigen vermogen van de 100%-deelneming DAS Support B.V..

	2013	2012
Balans per 1 januari	1.697	959
Kapitaalstorting	-	-700
Negatief resultaat DAS Support B.V.	991	1.438
Balans per 31 december	2.688	1.697

5 Kortlopende schulden € 7.124 (v.j. € 162)

Schulden aan groepsmaatschappijen

	2013	2012
Balans per 1 januari	-	-
Herrubricering vanuit vorderingen op groeps- maatschappijen	6.899	-
Balans per 31 december	6.899	-

Voor een nadere toelichting over de waarde per 31 december 2013 wordt verwezen naar toelichting 1 (financiële vaste activa).

Overige schulden

	2013	2012
Vennootschapsbelasting	-	4
Nog te betalen kosten	225	158
	225	162

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

DAS Holding N.V. vormt samen met de volgende entiteiten een fiscale eenheid voor de omzetbelasting:

- DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekering-
maatschappij N.V.*
- DAS Support B.V.*
- DAS Legal Finance B.V.*
- DAS Incasso Arnhem B.V.*
- DAS Incasso Rotterdam B.V.
- DAS Incasso Eindhoven B.V.
- De Wit Vissers Incasso Holding B.V.*
- Bos Incasso B.V.
- DAS Consultancy & Detachering Rotterdam B.V.**
- EDR Credit Services B.V.
- EDR Humanity B.V.
- EDR Economic Data Resources B.V.
- EDR Economic Data Research B.V.
- EDR DRA Debt Recovery Agency B.V.
- B&D Business Solutions B.V.

** Per 31 december 2013 maakt DAS Consultancy en Detachering Rotterdam B.V. geen deel meer uit van de fiscale eenheid voor de omzetbelasting.

Samen met de entiteiten hierboven aangegeven met een * vormt DAS Holding N.V. ook een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. Uit dien hoofde is de vennootschap aansprakelijk voor alle fiscale verplichtingen die binnen de fiscale eenheden ontstaan.

**Bericht van de Raad
van Commissarissen** >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

**Geconsolideerde
jaarrekening** >

**Vennootschappelijke
jaarrekening**

- > Vennootschappelijke balans
per 31 december 2013
- > Vennootschappelijke
winst-en-verliesrekening
over 2013
- > Algemene toelichting
- > Toelichting op de
vennootschappelijke balans

Toelichting op de
vennootschappelijke
winst-en-verliesrekening

Overige gegevens >

Toelichting op de vennootschappelijke winst-en-verliesrekening

x € 1.000

Overige resultaten na belasting

Onder de overige resultaten na belasting is rente opgenomen die is ontvangen van groepsmaatschappijen van € 419 (v.j. € 295).

Personeel

Gedurende 2013 zijn er geen medewerkers (v.j. 0) in dienst geweest bij DAS Holding N.V..

**Bericht van de Raad
van Commissarissen** >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

**Geconsolideerde
jaarrekening** >

**Vennootschappelijke
jaarrekening** >

Overige gegevens

Gebeurtenissen
na balansdatum

- > Statutaire winstverdeling
- > Voorgestelde
winstbestemming
- > Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 2 januari 2014 heeft Cannock Chase Holding B.V.
de volgende entiteiten overgenomen:

- Cannock Chase B.V.
- Cannock Chase Incasso B.V.
- Cannock Connect Center B.V.
- Mandaat B.V.
- Cannock Chase Purchase B.V.
- X-Pact B.V.

**Bericht van de Raad
van Commissarissen** >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

**Geconsolideerde
jaarrekening** >

**Vennootschappelijke
jaarrekening** >

Overige gegevens

> Gebeurtenissen
na balansdatum

Statutaire winstverdeling

> Voorgestelde
winstbestemming

> Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant

Statutaire winstverdeling

De winstverdeling is in de statuten geregeld in artikel 17. Dit artikel houdt onder meer in de bevoegdheid van de algemene vergadering van aandeelhouders om:

- a. uit de winst bedragen af te zonderen voor dotering aan bestaande of nieuw te vormen reserves;
- b. aan het resterende bedrag een nadere bestemming te geven.

Bericht van de Raad
van Commissarissen >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

Geconsolideerde
jaarrekening >

Vennootschappelijke
jaarrekening >

Overige gegevens

- > Gebeurtenissen
na balansdatum
- > Statutaire winstverdeling

Voorgestelde
winstbestemming

- > Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant

Voorgestelde winstbestemming

x € 1.000

Het winstsaldo 2013 bedraagt € 25.274, dat overeenkomstig artikel 17 van de statuten ter beschikking van de aandeelhouders staat.

De voorgestelde winstverdeling 2013 is als volgt:

	2013	2012
Dividenduitkering	4.200	4.200
Dotatie overige reserves	21.074	18.857
	25.274	23.057

Bericht van de Raad
van Commissarissen >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

Geconsolideerde
jaarrekening >

Vennootschappelijke
jaarrekening >

Overige gegevens

- > Gebeurtenissen na balansdatum
- > Statutaire winstverdeling
- > Voorgestelde winstbestemming

Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Raad van Commissarissen en de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van DAS Holding N.V.

Verklaring over de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2013 van DAS Holding N.V. te Amsterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2013 en de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, en voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). Het bestuur is ook verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang door fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons

geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat door fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap. Een controle omvat ook het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de vennootschap gemaakte schattingen, en een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

**Bericht van de Raad
van Commissarissen** >

Bestuursverslag >

Kerncijfers >

**Geconsolideerde
jaarrekening** >

**Vennootschappelijke
jaarrekening** >

Overige gegevens

- > Gebeurtenissen
na balansdatum
- > Statutaire winstverdeling
- > Voorgestelde
winstbestemming

Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van DAS Holding N.V. per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Verklaring over overige bij of op grond van de wet geldende eisen

Op grond van artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Ook vermelden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amsterdam, 8 april 2014

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door S.A. van Kempen RA

DAS Holding N.V.
Postbus 23000
1100 DM Amsterdam

 020 6517 517

 www.das.nl

KvK 34157138

